

Bundel - Algemeen Bestuur van 29 januari 2025

Agenda bijlagen

2025-01-29 Algemeen Bestuur Agenda

- 1 Opening en mededelingen
Welkom aan P. van Domburg.
- 2 Lobby
Kennisnemen van de lobby gerelateerde zaken en activiteiten.
AB memo lobby 29 januari 2025
Brief minister J.J.M. Uitermark 18.12.2024
Beslisnota bij Nadere uitwerking Elke regio telt
Kamerbrief Nadere uitwerking Elke regio telt
- 3 Project Servicepunt Techniek (SPT)
Kennisnemen van het project Servicepunt Techniek. Voor dit project wordt een bijdrage van € 147.824,-- uit de provinciale gebiedsopgave middelen gevraagd.
Voorstel projecten
Aanvraagformulier project - deel I - versie 241024
Rapport van bevindingen Servicepunt Techniek TT - versie sept24
- 4 8rhk ambassadeurs supporting partner Tech.Land
1. 8rhk ambassadeurs als supporting partner deel laten nemen in het Tech.Land programma.
2. Kennis nemen dat er een Regio Deal aanvraag wordt voorbereid om onze rol als supporting partner handen en voeten te geven.
AB voorstel tech.land
- 5 Verslag van de vergadering van 18 december 2024
Vaststellen van het verslag
Verslag Algemeen Bestuur 18 december 2024
- 6 Rondvraag en belangrijke data
30 januari Vijfde congres Achterhoek Monitor (10.00 - 13.00 uur De Storm). Met Jan Rotmans, Arne van Hout en Helga Witjes.
30 januari Aansluitend aan congres voor specifieke groep uit grensregio's: Kennistraject bijeenkomst Regio's aan de grens (BZK en Achterhoek samen)
5 februari: Commissiedebat Regio en Grensoverschrijdende Samenwerking
19 maart: Bestuurdersdiner Onverwachte Hoek
Q1 2025: Werkbezoek minister Uitermark mbt Elke Regio Telt en spreiding Rijkswerkgelegenheid

Agenda Algemeen Bestuur

Datum 29-01-2025
Tijd 10:00 - 11:30
Locatie De StecK (Raadhuisstraat 25, 7001 EX Doetinchem)
Voorzitter Mark Boumans

- 1** **Opening en mededelingen**
Welkom aan P. van Domburg.
- 2** **Lobby**
Kennisnemen van de lobby gerelateerde zaken en activiteiten.
- 3** **Project Servicepunt Techniek (SPT)**
Kennisnemen van het project Servicepunt Techniek. Voor dit project wordt een bijdrage van € 147.824,-- uit de provinciale gebiedsopgave middelen gevraagd.
- 4** **Rol van 8RHK Ambassadeurs in uitvoering Regioplan De Gezondste Regio (2025 – 2026)**
- 5** **8rhk ambassadeurs supporting partner Tech.Land**
 1. 8rhk ambassadeurs als supporting partner deel laten nemen in het Tech.Land programma.
 2. Kennis nemen dat er een Regio Deal aanvraag wordt voorbereid om onze rol als supporting partner handen en voeten te geven.
- 6** **Verslag van de vergadering van 18 december 2024**
Vaststellen van het verslag
- 7** **Rondvraag en belangrijke data**

30 januari Vijfde congres Achterhoek Monitor (10.00 - 13.00 uur De Storm). Met Jan Rotmans, Arne van Hout en Helga Witjes.

30 januari Aansluitend aan congres voor specifieke groep uit grensregio's: Kennistraject bijeenkomst Regio's aan de grens (BZK en Achterhoek samen)

5 februari: Commissiedebat Regio en Grensoverschrijdende Samenwerking

19 maart: Bestuurdersdiner Onverwachte Hoek

Q1 2025: Werkbezoek minister Uitermark mbt Elke Regio Telt en spreiding Rijkswerkgelegenheid

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 januari 2025
Agendapunt	: 2
Onderwerp	: Lobby
Portefeuillehouder	: De heer J. Bengevoord

Voorstel:

Kennisnemen van onderstaande lobby gerelateerde zaken en activiteiten.

Toelichting:

Elke Regio Telt update:

Vrijdag 20 december heeft de Ministerraad de Kamerbrief nadere uitwerking Elke Regio Telt en bijbehorende beslisnota aan de Tweede Kamer verzonden (zie bijlagen). Op 5 februari 2025 zal deze tijdens het commissiedebat Regio en Grensoverschrijdende Samenwerking in de Kamer worden behandeld. Op 3 april (datum nog onder voorbehoud) volgt een startcongres NPVR (Nationaal Programma Vitale Regio's) in aanwezigheid van de minister.

Ter voorbereiding op het Commissiedebat is vanuit de voorzitters van de 11 regio's (waarmee een Nationaal Programma Vitale Regio's wordt aangegaan) een brief aan minister Uitermark verzonden (zie bijlage) met het oog op urgentie, zowel wat betreft middelen als voortgang in het traject. Ambtelijk vindt er een week voorafgaand aan het debat nog een overleg plaats met de programmamanagers van de 11 regio's en de betrokken ambtenaren van BZK.

Belangrijkste punten uit de Kamerbrief zijn dat middelen vooralsnog uit de bestaande budgetten van de verschillende departementen moeten komen (anders dan de procesmiddelen voor een ambtelijk trekker en totstandkoming van de agenda waar binnenkort nog informatie over wordt ontvangen). Wel geldt een zogenaamde "inspanningsverplichting" voor de departementen en er moet ruimte worden gegeven om buiten bestaande kaders te experimenteren. Het nu nog draaiende programma 'Regio's aan de grens' zal opgaan in de NPVR, zodat ook de grensligging belangrijk wordt in het NPVR. Tien van de elf Regio's liggen aan de grens

Op 6 februari ligt er een procesvoorstel in de Board, in dit voorstel wordt rekening gehouden met de eerder aangegeven bestuurlijke aandachtspunten:

- Zorg dat we een proces in gang zetten om te komen tot een nieuwe Achterhoek Visie en dat hierin een logische koppeling komt met Elke Regio Telt (waarbij de eigen Visie leidend blijft);
- Zet daarbij in op de grote lijnen, vanuit de kracht van de Achterhoek en ga op zoek (met behulp van externe visionaire personen) naar een groter thema/project (onderscheidend vermogen Achterhoek);
- Focus op zowel Achterhoek, samenwerking met Twente als samenwerking met Duitsland (Tech.Land);
- Maak via beeld ook de 2 sporen zichtbaar (investeringslogica met landelijke lijn via gemeenten en VNG enerzijds en de regionale lijn via de NPVR anderzijds)

- Kijk naar geleerde lessen van het NPLV (Nationaal Programma voor Leefbaarheid en Veiligheid), denk aan belang lobby TK (dominanter dan kabinet deze periode) en houdt rekening met de grote verschillen tussen de 11 regio's.
- Als voorkeursdepartement in het NPVR in te zetten op I&W

Extra FTE voor lobby in 2025

Zoals in de begroting is vastgesteld is er voor 2025 tijdelijk 1FTE extra lobbyruimte beschikbaar. Deze zullen wij gedeeld inzetten voor enerzijds de lobby, representatie en het volgen van debatten in Den Haag (0,6 FTE, medior functie) en anderzijds voor de lobby in Brussel (0,4 FTE, senior functie) om daar het netwerk, beleid en toekomstige middelen vanuit Europa vorm te geven. Voor beide functies streven we naar een tijdelijk dienstverband tot eind 2025 in dienst bij 8RHK ambassadeurs.

11 december werkbezoek Statenfractie CDA

Op woensdag 11 december vond een werkbezoek plaats aan de Achterhoek van de CDA Statenfractie om kennis te maken met de Achterhoek. Statenlid Arjan Tolcamp: "Tijdens het werkbezoek aan Van Raam werd opnieuw duidelijk hoe innovaties de Achterhoek vormgeven. Dit bezoek liet ons ook zien hoe groot de innovatiekracht van de regio is, met familiebedrijven die geworteld zijn in de samenleving. De uitdagingen zijn helder: de arbeidsmarktkrapte treft de regio hard, en er moet geïnvesteerd worden in waterberging, natuur en kringlooplandbouw om de toekomst van de Achterhoek veilig te stellen." Lees hier nog het hele verslag:

<https://8rhk.nl/cda-statenfractie-bezoekt-achterhoek/>

Lobbymomenten en belangrijke data:

30 januari: Monitor Congres met aansluitend voor specifieke groep uit grensregio's: Kennistraject bijeenkomst Regio's aan de grens (BZK en Achterhoek samen)

5 februari: Commissiedebat Regio en Grensoverschrijdende Samenwerking

14 februari: Bestuurlijke Netwerkdag (VNG) Grensoverschrijdende Samenwerking in Doetinchem

Q1 2025: Werkbezoek minister Uitermark mbt Elke Regio Telt en spreiding Rijkswerkgelegenheid

3 april (nog onder voorbehoud): Startcongres NPVR met minister Uitermark

11 juni 2025: Achterhoeks Lentefestival

	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Bijlage 1: Kamerbrief ERT Bijlage 2: Beslisnota ERT Bijlage 3: Brief 11 regio's aan minister Uitermark	Consequenties: Financieel: Personeel:
--	--	--	--

Nadere informatie bij:

Joram van Donk

Tel.nr: +31 614 63 74 35

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. minister J.J.M. Uitermark
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Zaaknummer: 2024-134260

Behandeld door: R. Zijlstra

Onderwerp: Elke Regio Telt
Datum: 18 december 2024
Bijlagen: -

Geachte minister Uitermark,

We zijn verheugd dat het kabinet het advies van de drie landelijke adviesraden (RLi, RVS, ROB) over de toenemende regionale ongelijkheid in Nederland heeft omarmd en dat u samen met ons structureel wilt werken aan een nieuwe aanpak met als doel de regionale verschillen in brede welvaart te verkleinen. We doen dat graag met u en alle relevante rijkspartners als deelnemers van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR).

Omdat het streven is het NPVR volgend jaar van woord naar daad te brengen, heb ik als vertegenwoordiger van de 11 regio's¹ enkele aandachtspunten in deze brief opgenomen. We hopen dat we in het begin van het nieuwe jaar met elkaar kennis maken en het gesprek kunnen aangaan over een vruchtbare samenwerking.

We hebben het afgelopen jaar als regio's samen met het Rijk goede dialoogsessies en bestuurlijke bijeenkomsten gehad. We zien dat als een opmaat naar goede samenwerking binnen het NPVR. In het NPVR worden twee actielijnen uitgewerkt:

1. Het ontwikkelen van een gebiedsgericht programma met langjarige agenda's om de kwaliteit van leven, wonen en werken voor inwoners in specifieke regio's gelegen aan de randen van het land te behouden en verder te verbeteren.

¹ Zeeuws-Vlaanderen, Twente, Kop van Noord-Holland, Zuid-Limburg, Midden-Limburg, Noord-Limburg, Achterhoek, Zuid- en Oost-Drenthe, Zuidoost-Friesland, Noord-Fryslân en Noord- en Oost-Groningen.

2. Met het doorontwikkelen van de beleids- en investeringslogica bijdragen aan een positieve regionale ontwikkeling van alle regio's.

Op basis van de uitkomsten van de dialoogsessies en bestuurlijke gesprekken, en in lijn met de twee actielijnen, zouden we tijdens een kennismaking graag de volgende aandachtspunten met u bespreken. Dit met als doel om wederzijds meer duidelijkheid te creëren over de inzet van zowel het Rijk als de regio's, zowel inhoudelijk als procesmatig.

- Het NPVR impliceert een structurele en wezenlijke wijziging van de positie van de (grens)regio's. We zijn oprecht benieuwd naar een toelichting van u op de inzet die daarvoor nodig is gedurende een langere periode. Uiteraard vraagt dat ook het nodige van de regio's!
- We zijn blij met de aanwijzing van de 11 regio's waarmee langjarige samenwerking wordt gezocht. Wat ons betreft leidt deze samenwerking tot stevige ontwikkelagenda's. Voor ons is nog niet echt duidelijk wat binnen het NPVR het onderscheidend karakter is van de samenwerking met deze regio's.
- We vinden het belangrijk dat de langjarige samenwerkingsagenda per regio optimaal aansluit bij de specifieke opgaven van de regio. Toegevoegde waarde ontstaat volgens ons echt als die regiospecifieke aanpak een leidend principe kan zijn.
- Een goede samenwerking vereist dat de inzet van menskracht en middelen, zowel in de regio's als bij het Rijk, zoveel mogelijk wordt 'ontschot'. De betrokkenheid van alle ministeries vinden wij daarbij van cruciaal belang.
- De eerste aanzet gebiedsgerichte aanpak van Elke Regio Telt suggereert dat vooral het Rijk werkt aan de doorontwikkeling van de beleids- en investeringslogica. Als 11 regio's vragen wij u nadrukkelijk ons te betrekken bij die doorontwikkeling!
- Voor dit programma zijn (vooralsnog) geen financiële middelen beschikbaar gesteld. Hoewel er procesgeld in zicht is, ontbreken de middelen voor een investeringsagenda, die wel essentieel zijn. Uw reactie op deze verwachting is voor ons van groot belang.

Graag bouwen we aan een langjarige samenwerking vanuit een stevige basis. Wat ons betreft is het gesprek en het vervolg daarop van belang voor het creëren van die basis.

We zien uit naar de ontmoeting.

Met vriendelijke groet,

namens de vertegenwoordigers van de 11 regio's,

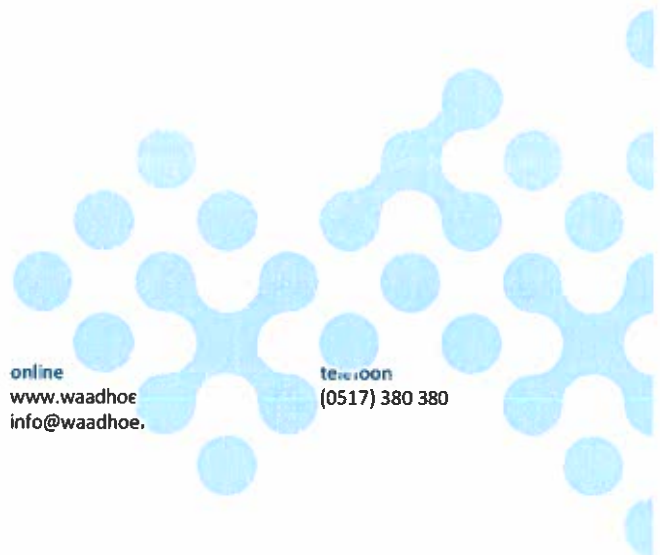
M.C.M. Waanders,
Burgemeester gemeente Waadhoeke

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
www.waadhoe
info@waadhoe.

telefoon
(0517) 380 380

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000963736

Datum
18 december 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan
Van

MBZK
DGOBDR

nota

Kamerbrief Elke Regio Telt

Aanleiding

In mei 2024 heeft de toenmalig minister van BZK in een commissiedebat toegezegd de Kamer in het najaar van 2024 te informeren over de nadere uitwerking van "Elke regio telt". In het Regeerprogramma is de inzet hierop vervolgens geconcretiseerd: "Dit kabinet hanteert het uitgangspunt dat 'Elke regio telt!'. Rijksbeleid moet oog hebben voor regionale verschillen en investeren in structurele samenwerking met regio's. Het Rijk kijkt in ieder geval kritisch naar de eigen werkwijze en mogelijke belemmeringen van het Rijk om regio's hun kansen en krachten te laten benutten. [...] Voor en met specifieke regio's aan de randen van het land die centraal staan in 'Elke regio telt!' ontwikkelt het kabinet een gebiedsgerichte aanpak met langjarige agenda's om de kwaliteit van leven, wonen en werken voor onze inwoners te behouden of te verbeteren." Ook wordt dit thema expliciet genoemd in hoofdstuk 3 (wonen en volkshuisvesting en infrastructuur, openbaar vervoer en luchtvaart) en 6 (zorg en onderwijs).

Hiermee heeft het nieuwe kabinet het belang van dit traject benadrukt en nader gericht, met aandacht voor het gebiedsgericht ondersteunen van deze regio's. Ook hebben departementen diverse beleidsmaatregelen aangekondigd om meer rekening te houden met regionale verschillen en specifieke opgaven in deze regio's.

De nu voorliggende kamerbrief (besproken in RFL 17 december) beschrijft de aanpak die hier uitvoering aan geeft.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het verzenden van deze brief aan de Tweede Kamer na bespreking in de MR van 20-12.

Kern

- Deze aanpak bouwt voort op het advies *Elke Regio Telt!* (maart 2023) en is opgesteld op basis van inzichten uit regiodialogen in 11 regio's (met decentrale overheden, departementen, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, inwoners) en op basis van interbestuurlijke gesprekken (met Rijk, medeoverheden (in koepel-/netwerkverband of vanuit de regio's).
- Over de aanpak zijn eerder twee Kamerbrieven verstuurd en dit thema is meermaals door de vorige Kamer met uw ambtsvoorganger besproken.

- Er is veel politieke aandacht voor dit onderwerp en de wens van zowel de Tweede Kamer, departementen als medeoverheden en regio's is om hier nu op door te pakken en de vervolgaanpak uit te gaan voeren.
- In de afgelopen maanden is in alle regio's die betrokken worden in het gebiedsgerichte programma van ERT dialogen en reflectiegesprekken gevoerd. Dit waren zeer waardevolle gesprekken, met enthousiaste deelname van regio's (medeoverheden, departementen, maatschappelijke partijen, bedrijfsleven en inwoners). De opbrengst uit deze gesprekken vormt de basis voor de verdere invulling van het gebiedsgerichte programma in den brede en de plannen voor de regio's en uitvoeringsagenda's die de regio's samen met het Rijk op gaan stellen als onderdeel van het gebiedsgerichte programma.
- De voorgestelde aanpak bestaat uit twee onderdelen: het Nationaal Programma Vitale Regio's en het doorontwikkelen van de beleids- en investeringslogica. Deze twee lijnen kennen ieder hun eigen betrokken partners en wijze van samenwerken, maar hangen in de basis wel met elkaar samen. Signalen uit de gebiedsgerichte lijn kunnen op onderdelen een extra stimulans vormen in de doorontwikkeling van de beleids- en investeringslogica.

Onze referentie
2024-0000963736

Datum
18 december 2024

De gebiedsgerichte aanpak (onder de noemer National Programma Vitale Regio's)

- Een langjarig gebiedsgericht programma voor specifieke regio's aan de randen van het land, waarvan het merendeel ook te maken heeft met een grensligging. Dit gaat om regio's met specifieke opgaven, (vaak intergenerationele) sociaal maatschappelijke achterstanden, maar ook onbenutte kansen waardoor duurzame regionale ontwikkeling moeilijk is.
- Het programma zet in op structurele samenwerking met de regio's, het komen tot een meer passende inzet voor deze regio's die bijdragen aan het realiseren van het beoogd toekomstperspectief van de regio's. *Dit sluit aan bij de opgaven uit het regeerprogramma om de aanpak ERT door te zetten.*
- Het programma bouwt voort op de bestaande aanpak Regio's aan de Grens, inclusief de grensoverschrijdende samenwerking met de buurlanden. *Dit is in de vorige Kamerbrief aangegeven.*
- De eerstvolgende stap is een door regio en rijk gezamenlijk op te stellen toekomstbeeld (*plan voor de regio*) en een daarvan afgeleide *uitvoeringsagenda* waarin de concrete inzet van regio en rijk wordt vastgelegd en afspraken gemaakt worden over de samenwerking voor de komende vier jaar.
- Het plan voor de regio betreft een integrale blik op het toekomstperspectief van de regio, de opgaven en kansen. In de agenda's komen de zaken centraal te staan die op dit moment niet via andere programma's en trajecten worden opgepakt maar die wel essentieel zijn voor deze regio's om duurzaam toe te werken naar het beoogd toekomstperspectief. We gaan dus niet zaken dubbel doen, maar juist daar op inzetten wat nog onvoldoende aandacht krijgt.
- Regeerprogramma: bij de aanpak van Elke regio telt werken met name de bewindspersonen van OCW, VWS, SZW, VRO, JenV, I&W, EZ, KGG en LVVN samen met een coördinerende verantwoordelijkheid voor BZK.
- Ook is er veel samenhang met vraagstukken op het terrein van interbestuurlijke samenwerking en bestuurlijke en financiële verhoudingen en vraagt dit intensivering van de samenwerking op deze onderwerpen.

Waarom 11 regio's voor het Nationaal programma Vitale regio's (NPVR)

- Het oorspronkelijke adviesrapport van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (Rli), Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft naar vijf regio's gekeken, te weten: *Parkstad Limburg, Zeeuws Vlaanderen, Kop van Noord Holland, Twente en de (Groningse en Drentse) Veenkoloniën*. De raden gaven zelf al aan dat dit beeld niet uitputtend was en dat een aantal regio's strikt genomen het beter doet dan anderen binnen deze groep.
- Om onderbouwd de keuze te kunnen maken met welke regio's het gesprek te voeren heeft BZK aanvullend onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren. Door het PON&Telos is naar de verdeling van brede welvaart en clustering van achterstanden in Nederland gekeken om te zien of er naast deze vijf nog andere regio's zijn die in dezelfde mate te maken hebben met deze problematiek.
- Het onderzoek van Het PON&Telos geeft aan dat de opgaven die naar voren komen in het rapport 'Elke regio telt!' zich niet beperken tot de vijf regio's, maar laat zien dat een aantal andere regio's hier in min of meer dezelfde mate mee te maken hebben. Dit geldt specifiek voor regio's aan de randen van het land, maar ook voor stedelijke gebieden.
- Het PON&Telos heeft in het onderzoek alleen gekeken naar twee onderdelen (achterstanden en ligging) terwijl de focus vanuit *Elke regio telt* breder is dan alleen deze twee factoren. Het is van belang om naast deze factoren ook te kijken naar de score op brede welvaart, ontgroening, vergrijzing en dunbevolktheid van een gebied, samenstelling van de bevolking (meer kwetsbare groepen), bereikbaarheid en verschraling van voorzieningen en de afwezigheid van een stuwende economie.
- De nadere analyses in combinatie met bovenstaande factoren zijn aanleiding om aanvullend met nog vijf regio's aan de randen van het land het proces voort te zetten. Omdat tijdens de voorbereiding bleek dat twee Friese regio's apart genomen moesten worden, leidde dit uiteindelijk tot gesprekken met en afbakening tot 11 regio's.
- Dit betreffen allen regio's die al ruim een decennia in beeld zijn in relatie tot bevolkings- en huishoudensdaling en structureel achterblijven wat betreft brede welvaart. Dit bevestigt de keuze om juist voor deze regio's tot een passende gebiedsgerichte aanpak te komen omdat de eerdere en huidige inzet niet voldoende aansluit om structureel en duurzaam te werken aan regionale ontwikkeling voor deze regio's. Ze zijn nu daarom centraal gesteld in het NPVR.

Onze referentie

2024-0000963736

Datum

18 december 2024

Doorontwikkelen van de beleids- en investeringslogica van het rijk

- De doorontwikkeling van de beleids- en investeringslogica is in eerste instantie een opgave voor individuele departementen, gekoppeld aan de ambities uit het regeerprogramma (onderwijs, zorg, regionale economie, bereikbaarheid, wonen). In de Kamerbrief wordt de concrete inzet hierop beschreven. De signalen die komen vanuit de regio's die centraal staan in het gebiedsgerichte programma zijn voor de departementen ook belangrijke input voor hun verdere inzet hierop.
- BZK ondersteunt en faciliteert deze gezamenlijke beweging en stimuleert waar nodig de samenhang/-werking.
- U vertolkt daardoor ook een rol richting andere departementen om deze beweging aan de gang te houden. Dit past bij uw bredere portefeuille als coördinerend bewindspersoon voor beleid dat medeoverheden raakt (interbestuurlijke samenwerking en bestuurlijke en financiële verhoudingen).

- De nadruk de komende zes maanden komt vooral te liggen op het gebiedsgerichte programma en de totstandkoming van de langjarige agenda's. Het komen tot een duidelijke vraagarticulatie van regio's zal hier een belangrijk onderdeel van uitmaken en zal in nauwe samenwerking tussen regio's en rijk tot stand komen.
- Bij beleids- en investeringslogica ligt de focus op het goed organiseren van gebiedsgericht werken bij het Rijk, op het verbinden van departementen en het inbedden van een feedbackloop om de signalen vanuit regio's en medeoverheden structureel mee te kunnen nemen in verdere doorontwikkeling van beleid.
- Daarnaast wordt ingezet op de doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica door de departementen. Dit zijn processen die veel tijd kosten en pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.
- Het voorstel is om in de tweede helft van 2025 opnieuw de stand van zaken op te maken en naar de Kamer te sturen.

Onze referentie
2024-0000963736

Datum
18 december 2024

Toelichting

Sinds maart 2023 werken rijk en regio's in gesprek met elkaar aan de uitwerking van de aanbevelingen uit het rapport Elke regio telt (van de adviesraden ROB, Rli, RVS). Dit rapport concludeerde dat regio's in Nederland aanzienlijk van elkaar verschillen, dat deze verschillen soms onwenselijk zijn, er bepaalde regio's vaker te maken hebben met deze onwenselijke verschillen dan anderen en dat het tegengaan hiervan stevige veranderingen in rijksbeleid vergt.

Onder coördinatie van BZK is in samenwerking tussen regio en rijk sindsdien een aanpak uitgewerkt met twee onderdelen: 1) een gebiedsgericht programma om een selectie van 11 regio's met grote opgaven te helpen en 2) doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica van het rijk om meer rekening te houden met regionale verschillen.

Politieke context

- Het belang van Rijksondersteuning van regio's met specifieke opgaven (ook juist buiten de economische kerngebieden) wordt door het merendeel van de partijen in de Kamer onderschreven. Hiertoe zijn meerdere moties aangenomen en toezeggingen gedaan
- Er wordt aandacht gevraagd voor en gegeven aan deze regio's (zie voorbeelden van beleidsmaatregelen in Kamerbrief) maar tegelijkertijd wordt op specifieke onderwerpen ook opgavegericht schijnbaar 'tegenstrijdig' beleid gevoerd (zoals grote investeringen in economische kerngebieden). Dit leidt telkens tot beroep op 'ERT'.
- Verder is politiek relevant dat er al lang aan deze aanpak gewerkt wordt in nauwe afstemming met regio's, decentrale overheden en departementen. Dit wekt verwachtingen om ook concrete vervolgstappen te zetten (als betrouwbare overheid/i.r.t. goed bestuur).

Financiële/juridische overwegingen

- Er zijn geen specifieke extra middelen voor de uitvoering van de agenda's met deze regio's gereserveerd onder de noemer van dit programma. Er is aandacht gevraagd om, op dit moment, nog onbestemd geld op (opgaven in) deze regio's te richten en na de totstandkoming van de agenda's te kijken hoe bestaande inzet en middelen gericht kunnen worden gestuurd naar deze regio's wanneer dit helpend is bij het realiseren van het beoogd

toekomstperspectief van de regio en het verbeteren van de kwaliteit van leven, wonen en werken van de inwoners. Het uitblijven van extra middelen heeft in de betrokken regio's wel tot de nodige teleurstelling geleid.

- Voor het gebiedsgerichte programma zijn er procesmiddelen gereserveerd om de komende jaren te werken aan de totstandkoming van de agenda's en regionale samenwerking te stimuleren. Bij het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV, vergelijkbaar programma in 20 stedelijke focusgebieden) gebeurt dit bijvoorbeeld met gecombineerde SPUK's. Bij het NPLV kunnen middelen ook voor maatschappelijke opgaven ingezet worden.
- Aan de doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica wordt door departementen al langere tijd gewerkt en kan binnen hun eigen begrotingen leiden tot verschuivingen. Het komen tot aanvullende/nieuwe maatregelen die niet in het Regeerprogramma staan lijkt niet voor de hand te liggen.
- Departementen hebben aandacht gevraagd voor het scheppen van realistische verwachtingen/ambities in de Kamerbrief en het werkbaar houden van deze inzet i.r.t. gebrekkig gereserveerde financiële middelen en de taakstelling.

Onze referentie
2024-0000963736

Datum
18 december 2024

Krachtenveld

- Er is een zekere mate van spanning tussen de keuze voor 11 regio's in het voorgestelde gebiedsgerichte programma NPVR. In het politieke debat bestaat de mogelijkheid dat andere regio's of koepelorganisaties zullen pleiten voor een gebiedsgerichte programma voor hun regio('s). Ook de VNG (en in mindere mate het IPO) pleiten er doorgaans voor om met alle regio's aan de slag te gaan.
- In veel regio's werken Rijk en medeoverheden en maatschappelijke partners via verschillende gebiedsgerichte aanpakken samen. Dat gaat soms om concrete projecten, maar ook via nationale programma's zoals NOVEX, Regiodeals en het NP Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). De grote maatschappelijke opgaven waar Nederland voor staat bieden kansen, maar het benutten daarvan is niet in alle regio's en gebieden vanzelfsprekend.
- In brieven van uw ambtsvoorgangers is steeds aangegeven dat een specifiek op de regio's aan de randen van het land gericht programma ontbreekt. Daarom is het voorstel om een gebiedsgerichte aanpak NPVR in te richten. Dat programma bouwt voort op bestaande trajecten en structuren die al in die regio's lopen. De bedoeling is om aanvullende op de bestaande trajecten de verbinding tussen de losse onderdelen te zoeken en meer specifiek te kijken waar meer positie voor deze regio's in het generieke beleid (bijv. op korte termijn uitzonderingen op bestaande wet- en regelgeving en op lange(re) termijn aanpassing van generiek rijksbeleid) en langjarige samenwerking omtrent een aantal specifieke thema's deze regio's een positieve ontwikkeling te laten doormaken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

nvt

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Verzendversie Kamerbrief ERT	Dit is versie zonder arcering en zonder tracks
2	Eindrapport Twijnstra en Gudde Regiodialogen	

Onze referentie
2024-0000963736
Datum
18 december 2024

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directoraat-Generaal
Openbaar Bestuur &
Democratische Rechtsstaat

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Onze referentie
2024-0000972494

Uw referentie

Datum 20 december 2024
Betreft Nadere uitwerking Elke regio telt

Dit kabinet gelooft in de kracht van de regio. We vinden dat 'elke regio telt!'.¹ Bij de gesprekken die ik overal in Nederland voer - maar ook in mijn eigen gemeente - merk ik hoe mensen zich verbonden voelen met de plek waar ze leven. Ze zijn trots op hun dorp, stad of streek en wonen er graag.

Tegelijk staan die gemeenschapszin en verbondenheid op sommige plekken onder druk. De leefbaarheid van dorpen, buurten en gemeenschappen verslechtert doordat winkels en scholen moeten sluiten en de huisarts verdwijnt. Sommige mensen ontbreekt het aan geld, kennis of invloed om zichzelf te redden. Veel mensen hebben het gevoel dat de overheid onvoldoende oog heeft voor hun problemen.

Uit onderzoek blijkt dat er grote, groeiende en onwenselijke verschillen in welvaart en welzijn tussen regio's zijn ontstaan. Een rechtvaardige en menselijke overheid moet recht doen aan mensen, waar ze ook in Nederland wonen. Daarom investeren we als regio en rijk in structurele samenwerking. Ook moeten we als rijksoverheid kritischer kijken naar de manieren waarop we de kracht van de regio kunnen stimuleren. In deze Kamerbrief geeft het kabinet nadere uitwerking aan Elke regio telt: met de start van het Nationaal Programma Vitale Regio's en de doorontwikkeling van de beleids- en investeringslogica.

De samenwerking tussen de regio's en het rijk moeten we niet vrijblijvend organiseren. Het is een zaak van de lange termijn. Het sleutelwoord daarbij is samenwerking. Samenwerking tussen rijk en regio, tussen de medeoverheden, maar ook met ondernemers, kennisinstellingen en burgers. Alleen als we samen optrekken, kunnen we recht doen aan de regio's. Daarbij hoort een voortdurend gesprek over (nieuw) beleid en de effecten daarvan.

In veel regio's doen we dat dan ook al, zoals bij de uitvoering van het programma NOVEX, de doorontwikkeling van de Regiodeals, de aanpak van de sociaal-economische vitaliteit in het landelijk gebied² en de uitvoering van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV, met een looptijd van 20 jaar in twintig stedelijke focusgebieden).

¹ Zie het Regeerprogramma; Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 36 471, nr. 96, blz. 91

² Begin 2025 wordt de Kamer nader geïnformeerd over de aanpak voor de sociaaleconomische vitaliteit van het landelijk gebied.

Uit de in maart van dit jaar aangekondigde regiodialogen blijkt dat die langjarige samenwerking ook expliciet wordt gevraagd voor de regio's met wie deze intensieve gesprekken zijn gevoerd.³ Dit sluit één-op-één aan bij het rapport *Elke regio telt!*, waarin staat dat de focus moet liggen op een langjarige aanpak voor de regio's aan de randen van het land met een stapeling aan opgaven. De opgaven vragen daar om én we moeten schaarse middelen zo slim mogelijk inzetten, waar mogelijk gebundeld. Dat betekent lopende programma's benutten en onderdelen met elkaar verbinden waar dat kan en nodig is. Hierbij willen we regio's de ruimte bieden: zij willen dat hun ervaringen en behoeften worden gehoord en weten zelf het beste hoe zij middelen gericht in kunnen zetten.

Vanuit het rijk willen we middelen inzetten voor de organisatie en totstandkoming van de aanpak van Elke regio telt, inclusief ondersteuning van het proces om tot langjarige agenda's te komen.⁴ Op dit moment zijn er geen extra middelen beschikbaar gesteld voor mogelijke financiële ondersteuning bij de uitvoering van de inhoudelijke opgaven in de langjarige agenda's. Daarom willen we een eventuele ondersteuning vanuit het rijk bepalen op basis van de specifieke opgaven in de uitvoeringsagenda's. Daarbij kijken we waar we bestaand beleid anders kunnen inzetten, waar we maatwerk kunnen bieden en waar we gebruik kunnen maken van bestaande financiële stromen. Op de kortere termijn moeten we de mogelijkheden onderzoeken om de huidige middelen meer specifiek in te zetten voor deze regio's.

Allereerst wordt in deze brief teruggeblikt op de gevoerde regiodialogen.⁵ Daarna zet ik in deze brief uiteen hoe de betreffende regio's en rijk een gebiedsgerichte aanpak vormgeven, gericht op langjarige samenwerking en voortbouwend op de aanpakken die al lopen. Vervolgens beschrijf ik de inzet van het kabinet op de doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica, met de ambities die geformuleerd zijn in het regeerprogramma omtrent de regionale economie, bereikbaarheid van essentiële voorzieningen en maatschappelijke verbondenheid. Ik sluit de brief af met een toelichting op het vervolgproces. Daar waar dat van toepassing is, geef ik invulling aan openstaande moties en toezeggingen.

1. Lessen uit gesprekken met de regio's

Uiteindelijk gaat *Elke Regio Telt!* over mensen. Hun perspectief en hun verhalen waren het vertrekpunt bij de regiodialogen, die het afgelopen halfjaar zijn gevoerd in de betreffende regio's zoals hierboven benoemd. Die regiodialogen hadden als doel om als regio en rijk met elkaar over de opgaven en ook vooral over de samenwerking en interactie te spreken om inzicht te krijgen in wat er beter of anders zou kunnen en moeten.

Uit die gesprekken bleek dat vergrijzing en ontgroening een bepalende onderliggende trend zijn met effecten op bereikbaarheid, voorzieningen en de gemeenschappen. In algemene zin is bereikbaarheid van de regio, bereikbaarheid

³ Zie: Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 29 697, nr. 142. Dit betreft de regio's Kop van Noord-Holland, Noord- en Oost-Groningen, Zuidoost-Fryslân, Noard-Fryslân, Zuid- en Oost- Drenthe, Twente, Achterhoek, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. Met Groningen en Midden-Limburg staan op moment van schrijven de regiodialogen nog gepland.

⁴ Zie: Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 36 600 VII, nr. 2, blz. 38 tabel 8

⁵ Als bijlage is het rapport van Twijnstra en Gudde toegevoegd met een beschrijving van het doel, de aanpak van en de rode draden uit deze regiodialogen en -reflecties.

en beschikbaarheid van voorzieningen en de verbinding met de omgeving heel belangrijk voor regionale ontwikkeling. Daarnaast zijn opgaven als de veelal kwalitatieve woningbouwopgave, belemmeringen en onbenutte kansen in de grensoverschrijdende samenwerking door de grensligging⁶, intergenerationele problematiek, kansen(on)gelijkheid en het dalende vertrouwen in de (rijks)overheid en instituties aan de orde.

De andere rode draad in de gesprekken, was de behoefte van regio's om gezien en gehoord te worden. Zij doen de oproep om voorbij de cijfers te kijken en niet alleen vanuit landelijk perspectief, maar ook vanuit de beleving en ervaring in de regio. Landelijke normen, gebaseerd op gemiddelden en grote aantallen, en de sectorale manier van cijfermatig onderbouwen, sturing, (kortlopende) financiering en verantwoording sluiten niet altijd aan bij de context en kenmerken en de samenhang en stapeling van opgaven die in deze regio's spelen. Regio's verschillen te veel voor een (te) generieke aanpak. Er is meer aandacht nodig voor de vraag wat per regio passend is, bijvoorbeeld als het gaat om een goed basisvoorzieningenniveau.

Uit de gesprekken kwam ook het signaal van de medeoverheden dat zij regelmatig te weinig slagkracht hebben voor een goede aanpak voor nationale en regionale opgaven, onder andere door krapte op de arbeidsmarkt. De krapte is in de regio nadrukkelijker voelbaar door dunbevolktheid, ontgroening en vergrijzing in deze regio's.

2. Nationaal Programma Vitale Regio's

Zoals blijkt uit het rapport *Elke regio telt!* en de regiodialogen kan de samenwerking met de regio's aan de randen van het land niet vrijblijvend worden ingericht en vraagt een focus op de lange termijn. Dit omdat de complexe stapeling van opgaven in deze regio's niet binnen één of twee kabinetsperiodes op te lossen is. De bestaande programma's voorzien hier onvoldoende in. Daarbij zou er meer verbinding gemaakt moeten worden tussen de bestaande programma's. Dit vormt de basis voor de vervolginzet, waarbij het bestaande programma 'regio's aan de grens opgaat' in een gebiedsgericht programma onder de noemer Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR).

Met het NPVR zetten we in op langjarig commitment en samenwerking van het rijk voor de regio's aan de randen van het land, met uitgangspunten die meer passend zijn voor de specifieke context, kenmerken, kansen en uitdagingen voor deze regio's. Dat doen we onder andere door 'langjarige agenda's' met deze regio's tot stand te brengen. Met deze langjarige gebiedsgerichte samenwerking tussen regio en rijk kan recht worden gedaan aan de onderlinge verschillen en overeenkomsten in de complexe uitdagingen in de regio's aan de randen van Nederland. Ik zet in dit kader ook de samenwerking met alle provincies en gemeenten met een grensligging en de autoriteiten in onze buurlanden (Nedersaksen, Noordrijn-Westfalen, Wallonië en Vlaanderen) onveranderd voort. Binnen het programma voorzien we ook een belangrijke rol voor verdere kennisontwikkeling en -deling. De kennis die we binnen dit programma opdoen is voor alle regio's in Nederland: we delen onze inzichten rond gebiedsgericht werken aan vitale regio's.

⁶ Waarbij beschikbaarheid van grensoverstijgende data van essentieel belang is om goed beleid te maken,

Focus blijft op de benoemde regio's

Naar aanleiding van de regiodialogen en de daaropvolgende bestuurlijke reflectiegesprekken is geconcludeerd dat er geen wijzigingen worden aangebracht in de reeds benoemde regio's. Dit betekent dat het programma de inzet richt op: de Kop van Noord-Holland, Noord- en Oost-Groningen, Zuidoost-Fryslân, Noord-Fryslân, Zuid- en Oost- Drenthe, Twente, Achterhoek, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen.⁷

In deze regio's wordt hard gewerkt aan regionale ontwikkeling, door gemeenten, provincies, waterschappen, maatschappelijke partners, marktpartijen en inwonersinitiatieven. Met het NPVR komt een samenwerking tussen deze regio's en het rijk tot stand die, waar mogelijk, kan voorzien in maatwerkoplossingen voor specifieke behoeftes en mogelijkheden voor verdere regionale en nationale ontwikkeling. Zowel regio als rijk moeten zich inspannen om bij knelpunten te kijken naar wat wel mogelijk is. Dat kan door bijvoorbeeld af te wijken van bestaande kaders, uitzonderingsposities en (alternatieve en beter passende) oplossingsrichting te bepalen. Dit zit dus nadrukkelijk niet alleen in financiële middelen.

Ontwikkeling in twee stappen

We willen dat in twee stappen doen: tot rond de zomer van 2025 werken we aan een toekomstbeeld langs drie overkoepelende doelstellingen in een bestuurlijk gedragen *plan voor de regio*. Op basis daarvan ontwikkelen regio en rijk een *uitvoeringsagenda* die eind 2025 gereed moet zijn. Deze twee onderdelen vormen samen de hierboven genoemde 'langjarige agenda'.⁸

Het NPVR heeft drie overkoepelende doelstellingen:

- Veilige en leefbare regio's: het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in regio's met onder andere expliciete aandacht voor een passende woningvoorraad, herstructurering en transformatie en verduurzaming van de gebouwde omgeving en een gezonde groene leefomgeving.
- Een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau dat ondersteunend is aan de vitaliteit en het beoogde toekomstperspectief van de regio's en het behoud van de aantrekkelijkheid en leefbaarheid in deze regio's voor inwoners.
- Een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners in de regio's, waaronder gezond opgroeien en oud worden, ontwikkelkansen in het onderwijs, perspectief op werk en regionale economische ontwikkeling.

Het plan voor de regio is de basis om de inzet waar mogelijk op regionaal niveau en opgavegericht te bundelen. De regio krijgt zoveel mogelijk ruimte om het plan voor de regio en uitvoering met het rijk vorm te geven op basis van drie overkoepelende doelstellingen. Het uitgangspunt hier is om zoveel mogelijk samenhang te creëren tussen en aan te sluiten bij lopende trajecten en bestaande structuren zoals NOVEX, IZA, PPLG, NPLV, Regio Deals, energyboards. Regio's en

⁷ Zie Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 29 697, nr. 142 voor een nadere toelichting voor deze regio's.

⁸ Zie bijlage 1 voor een nadere duiding van de inhoud van het plan voor de regio en de uitvoeringsagenda.

rijk besluiten gezamenlijk hoe zij deze benutten. De uitvoeringsagenda bevat per regio concrete inzet voor de komende vier jaar en wordt aansluitend geëvalueerd en herijkt. Voorbereiding, implementatie en uitvoering vormen een doorlopend proces.

De ministeries van BZK, VWS, OCW, SZW, JenV, IenW, VRO, LNV, EZ, KGG, committeren zich allen aan de plannen voor de regio's (inclusief uitvoeringsagenda) waarbij het rijk een inspanningsverplichting aangaat voor de komende 20 jaar. In 2025 zullen deze ministeries, mede op basis van de komende fase waarin wordt gewerkt aan de plannen voor de regio's, gaan onderzoeken welke inzet zij gaan plegen op de opgestelde plannen voor de regio's en wat deze inspanningsverplichting inhoudt. Dit om waar nodig te onderzoeken of en zo ja, wat de mogelijkheden zijn om in te spelen op de vraag en behoefte van deze specifieke regio's.

Ook economische ontwikkeling wordt in de verschillende plannen voor de regio's meegenomen, wat door de minister van EZ tijdens de EZ-begrotingsbehandeling van 16 en 17 oktober jl. aan Kamerlid Vermeer was toegezegd in reactie op de motie van laatstgenoemde om krimpregio's een langjarige economische impuls te geven. Tijdens de recente bespreking van de EZ-begroting heeft de minister van Economische Zaken aangegeven in gesprekken met de provincies de mogelijkheden te verkennen voor het stimuleren van regionaal economische ontwikkeling. In die gesprekken zal specifiek aandacht worden besteed aan de economische opgaven in de NPVR-regio's, die aan de grenzen van het land zijn gesitueerd. En aan de mogelijke bijdragen daaraan van de specifiek op de regio gerichte EZ-instrumenten als ROM's en EFRO/Interreg. De uitkomsten van deze gesprekken worden benut voor de Visie op de ruimtelijke en economische structuur, die ook zal ingaan op de verantwoordelijkheid van het rijk bij regionaal economische ontwikkeling en hoe die in te vullen. De uitkomsten over de economische opgaven voor de NPVR-regio's worden ingebracht en benut in de programmatische aanpak voor die regio's.

Hiermee maken we bewust een onderscheid tussen het generieke belang dat rijksbeleid beter rekening houdt met regionale verschillen en de aanpak voor deze regio's die iets anders en meer vraagt, gegeven de specifieke context en kenmerken zoals dunbevolktheid, ontgroening en vergrijzing en een ligging aan de grens van Nederland, waardoor er een stapeling van opgaven en uitdagingen aan de orde is die niet zelfstandig opgelost kan worden. Denk hier onder andere aan belemmeringen in wet- en regelgeving door de nabijheid van buurlanden, opgaven rondom netcongestie en het vitaal en aantrekkelijk houden van deze regio's met een voorzieningenaanbod dat sterk onder druk is komen te staan qua beschikbaarheid en bereikbaarheid.

Uitgangspunten voor het plan voor de regio en voor de samenwerking regio en rijk
Regio's en rijk hebben, tijdens en op basis van de regiodialogen, uitgangspunten geformuleerd die centraal staan bij de gebiedsgerichte aanpak. Vertrouwen en

verbinding worden daarbij echt als een doel op zichzelf gezien. De uitgangspunten zijn:

1. Een plan voor de regio (langjarige agenda) vraagt om een lerende en adaptieve agenda die niet in beton is gegoten, maar waarin structureel wordt gereflecteerd en geëvalueerd wat werkt. Op basis hiervan sturen we gezamenlijk bij.
2. Omarm vertrouwen en verbinding als een doel op zich. Laat het niet afhangen van concrete projecten. Bundel middelen waar mogelijk op regionaal niveau en opgavegericht (in tegenstelling tot sectoraal) en zorg ervoor dat de agenda gebruikt kan worden als propositie om in aanmerking te komen voor middelen uit bijvoorbeeld subsidies en regelingen.
3. Ga bij beleidskeuzes en investeringen niet alleen uit van financieel rendement en volume, maar heb aandacht voor regionale verschillen, maatschappelijke impact en brede welvaart. Ga op zoek naar een andere wijze van verantwoording en onderbouwing.
4. Als rijk en medeoverheden kijken we met een open blik naar de aanwezige opgaven en passende oplossingen, ook als deze op dit moment nog niet binnen de opgestelde kaders passen.
5. De departementen erkennen de specifieke context van deze regio's en zetten zich in om te komen tot de meest passende oplossing. Waar nodig kan worden gekeken naar het maken van afwijkmogelijkheden en een uitzonderingspositie voor deze regio's vanuit het rijk. Dit geldt met name voor de gevallen waar dat grote impact heeft voor de verbetering van de leefbaarheid in deze regio's en het effectief oppakken van de opgaven ofwel verzilveren van de kansen.
6. Expliciete aandacht voor het belang van samenwerking met de buurlanden ter versterking van het oplossen van grensbelemmeringen en verzilveren van kansen.

Grensoverschrijdende samenwerking met de buurlanden

Een groot deel van de regio's die centraal staan, grenzen aan één van onze buurlanden. Met het programma NPVR zetten we in op de verdere versterking van de bestuurlijke samenwerking tussen het rijk, de gemeenten en provincies aan de grens en de relevante overheden in de buurlanden en naburige deelstaten of gewesten: Vlaanderen, Wallonië, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen. Bestaande samenwerkingsstructuren worden hiermee voortgezet: de Grenslandagenda Noordrijn-Westfalen, de Samenwerkingsagenda met Nedersaksen, de grensgovernance Vlaanderen-Nederland en het Schakelpunt grensbelemmeringen.

De ontwikkelingen van dit Schakelpunt zullen de komende periode nauw worden gevolgd en daarbij wordt, zoals toegezegd in het commissiedebat Regio's en grensoverschrijdende samenwerking van 16 mei 2024, meegewogen welke elementen mogelijk relevant zijn voor de samenwerkingsverbanden met de Duitse deelstaten. Op het moment van schrijven is er nog geen aanleiding om de samenwerkingsstructuren met Duitsland anders vorm te geven, zoals eerder toegelicht in de Voortgangsbrief van het programma Regio's aan de grens van 15 december 2023.

Het wegnemen van grensbelemmeringen en benutten van kansen blijven bij de doorontwikkeling van de samenwerkingsstructuren centraal staan. Die structuren dragen bij aan de gezamenlijke agendavorming en prioriteitsstelling om concrete projecten of knelpunten op te pakken die er voor inwoners echt toe doen. Als minister van BZK speel ik bij de grensoverschrijdende samenwerking een coördinerende rol richting andere bewindspersonen.

Coördinatie en regionale allianties

De uitvoering op lokaal en regionaal niveau vindt plaats in publiek-private allianties met een aanpak voor en met bewoners, die zich kenmerkt door samenwerking met stakeholders in de regio. Hoe deze regioalliantie eruitziet verschilt per regio, omdat de regio's zelf verantwoordelijk zijn voor de inrichting. Als het mogelijk is, wordt aangesloten bij bestaande structuren.

Regio's en rijk stellen het plan voor de regio samen op. Betrokken departementen werken hierbij mee aan de invulling van deze agenda's en de daaruit volgende uitvoeringsagenda's. Zij zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor acties op het eigen beleidsterrein. Sommige regio's, maar ook departementen zijn daar al verder in dan andere.

Het rijk stelt per regio een ambtelijk regioadviseur en een rijksvertegenwoordiger als bestuurlijk aanspreekpunt aan, om de verbinding tussen regio en rijk zo goed en laagdrempelig mogelijk vorm te geven. De rijksvertegenwoordiger betreft een DG van één van de departementen die betrokken is bij de voornaamste opgaven van de regio. De regioadviseurs worden primair bemenst vanuit BZK en ondersteunen hen daarbij. Zij hebben de rol om de betrokkenheid van andere departementen aan te jagen, de samenwerking tussen regio en rijk te versterken en de voortgang te bewaken waar en wanneer dat nodig is. Daarbij wordt verbinding gezocht met of gebruik gemaakt van bestaande overlegstructuren tussen rijk en regio. Van de betrokken regio's vragen we om ook een bestuurlijk en ambtelijk trekker aan te stellen, ondersteund door een overleg van andere bestuurders en ambtenaren. De precieze invulling hiervan kan per regio verschillen.

Binnen het kabinet neem ik als minister van BZK de coördinatie van het NPVR op me, waarbij ik de samenwerking opzoek met mijn collega -bewindspersonen die ook in deze regio's actief zijn. Belangrijk is dat er een regio-alliantieoverleg wordt georganiseerd.

Kennis, innovatie en leren in deze regio's

De inzet op kennis, innovatie en onderling leren is een belangrijke pijler binnen het programma. Om als regio's regionale en nationale opgaven effectief aan te pakken en uit te voeren, is het noodzakelijk de juiste kennis en instrumenten in handen te hebben. Er wordt ingezet op een gedeelde kennisbasis, kennisontwikkeling en -deling tussen regio's onderling en tussen regio en rijk. Er wordt waar mogelijk aangesloten bij bestaande platformen zoals het Nationaal netwerk brede welvaart, het versterken van de regionale leer- en kennisinfrastructuren (PLEK), en kennisbronnen zoals Zicht op wijken, Wijkwijzer,

Leefbarometer, de grensstatistieken en de Regionale monitor brede welvaart van het CBS.

3. Doorontwikkelen van de beleids- en investeringslogica

Rijksbeleid moet werken voor alle regio's in Nederland, zowel voor dicht- als dunbevolkte gebieden en van de kust tot aan de grens. Het Regeerprogramma benoemde al dat het rijk daarbij ook kritisch naar zichzelf kijkt. Op deze manier wordt regionale ontwikkeling duurzaam gestimuleerd, met beleid dat beter werkt voor regio's en daarmee voor inwoners. Dit gaat niet alleen over de verdeling van geld, maar om een bredere beweging die departementen zelf en samen moeten maken bij het nadenken over en ontwikkelen van beleid.

Het is voor de departementen een gezamenlijke opgave om signalen uit de praktijk van medeoverheden of vanuit het leven van inwoners mee te nemen bij het maken en wijzigen van beleid. Het rapport Elke Regio Telt dient hiervoor als leidraad, aan de hand waarvan departementen zelf aan de doorontwikkeling van eigen beleid-/investeringslogica werken. In de praktijk betekent dit ook dat departementen in samenspraak met regio's onderzoeken wat er speelt, problemen serieus nemen en oplossingsrichtingen afwegen. Zo werken we bij het rijk ook aan het tegengaan van hardheden in beleid, welke ervoor kunnen zorgen dat inwoners in de knel komen en er onrechtvaardige verschillen tussen regio's ontstaan of in stand blijven.

Wat hebben we al in gang gezet?

Departementen werken aan een fundamentele beweging met de aanpassing van eigen beleid en investeringen voor belangrijke regionale opgaven, om aan te sluiten bij regionale context en verschillen. Doel hiervan is om betekenisvol en blijvend effect te sorteren op regio's, specifiek op vitaliteit van de regionale economie, de bereikbaarheid en beschikbaarheid van publieke voorzieningen en op sociaaleconomische ontwikkeling en leefbaarheid.

Vitale regionale economie

Departementen werken samen aan het versterken van de vitaliteit van de regionale economie in alle regio's in het land. Het kabinet wil de *regionale competitiviteit van Nederland en de concurrentiekracht van alle Nederlandse regio's versterken*. Dit krijgt vorm met de ambitie dat alle provincies in 2030 tot de top-30 van meest competitieve regio's in de EU behoren, waarvan zes in de top-10. De minister van Economische Zaken heeft bij de recente bespreking van de EZ-begroting aangegeven te werken aan een aanpak voor realisatie van dit doel, waarbij rekening wordt gehouden met de provinciale verantwoordelijkheid voor het regionaal economisch beleid. Daarbij voert EZ een verkennende kansen- en knelpuntenanalyse uit voor regionaal economische ontwikkeling en de invloed van de overheid op deze factoren.

Daarnaast vraagt versterking van de vitale regionale economie in alle regio's om aandacht voor *arbeidsmarktregio's*. De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt om het in samenhang afwegen van economische ambities en arbeidsmarktbeleid in regio's - en om bij een mismatch gericht scholing of andere trajecten in te zetten. Hiertoe werken het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Economische Zaken en Onderwijs Cultuur en Wetenschap aan de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur.⁹

Het kabinet wil de publieke en private dienstverlening over werk en scholing in een arbeidsmarktregio in één loket samenbrengen: het Werkcentrum. Hierbij moet de vraag van de werkgever en de ondersteuningsbehoefte van de burger centraal staan. Arbeidsmarktregio's krijgen daarbij ruimte voor maatwerk, omdat elke regio uniek is, bijvoorbeeld als het gaat om de economische en sociale opgave en de beschikbaarheid van voorzieningen. In een meerjarenagenda per regio wordt de verbinding gelegd tussen werk voor groepen van werkzoekenden en werkenden in een kwetsbare positie, economische opgaven, scholing, voldoende personeel voor cruciale publieke sectoren en de economische transitie. Met aandacht voor selectief en gericht arbeidsmigratiebeleid.¹⁰ Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt daarnaast aan maatregelen om een toegankelijk kwalitatief goed en arbeidsmarktrelevant aanbod van opleidingen in de regio te waarborgen.¹¹ Het kabinet zet ook in op een gezamenlijke beleidsagenda voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO), waarmee de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt verbeterd en er wordt gewerkt aan meer op-, om- en bijscholing ten behoeve van de arbeidsmarkttekorten.

Verder werken we op *diverse onderwerpen* aan beleidsontwikkeling ter versterking van de vitaliteit van regionale economieën. Voor de specifieke opgaven in het landelijk gebied op het gebied van water, natuur en klimaat en het toekomstperspectief voor de agrarische sector werkt het rijk via de aanpak Ruimte voor Landbouw en Natuur aan een gebiedsspecifieke aanpak. Naast landelijke maatregelen zorgt de gebiedsspecifieke aanpak voor passende ontwikkelingen in de gebieden met grote opgaven op het gebied van deze doelen, zoals agrarisch natuurbeheer en innovatie, om boeren te ondersteunen. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur zet zich zo in voor het behalen van deze doelen, met behoud van de sociaaleconomische vitaliteit en draagvlak voor beleid.

Verder werkt het kabinet aan een betere spreiding van rijkswerkgelegenheid over het land, waarbij ik een coördinerende rol vervul. Ik heb u onlangs geïnformeerd over de acties om tot een betere spreiding te komen.¹² Bij keuzes voor de locatie van een rijksdienst zullen het regiobelang en de meerwaarde van de aanwezigheid van een rijksdienst in een regio een zwaarder gewicht hebben. Hiermee vergroot het kabinet een betere regionale aanwezigheid, zichtbaarheid en directe nabijheid van de rijksoverheid, óók in regio's buiten de Randstad. Diverse acties hiertoe zijn opgepakt, zoals het openen van zogenoemde rijksontmoetingspleinen verspreid over het land. In de jaarlijkse brief over de spreiding van de rijkswerkgelegenheid zal de voortgang rond deze acties worden toegelicht.

⁹ zie Kamerbrief: <https://open.overheid.nl/documenten/5fe94231-bdd4-435e-b343-8004a65f7087/file>

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/11/14/kamerbrief-naar-een-selectiever-en-gericht-arbeidsmigratiebeleid>

¹¹ Bij het onderdeel 'toegankelijke publieke voorzieningen' wordt hierop nader ingegaan.

¹² Zie de Kamerbrief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 25 oktober 2024, Kamerstuk 31 490, nr. 347

Defensie is bij uitstek een overheidsorganisatie die in heel het land actief is en verspreid over heel Nederland locaties heeft. En Defensie groeit. In het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie wordt – in nauw overleg met provincies en gemeenten – uitgewerkt waar nieuwe defensieactiviteiten het beste een plek kunnen krijgen. Zoals in de Defensienota 2024 is aangegeven, zoekt Defensie daarbij aansluiting bij 'Elke regio telt'. De activiteiten van Defensie hebben in veel gevallen impact op de leefomgeving. Maar veel activiteiten brengen ook investeringen, werkgelegenheid en draagvlak voor andere voorzieningen met zich mee. Ook de initiatieven vanuit Defensie om de defensie-industrie te versterken dragen hieraan bij. Op dit moment wordt met diverse regio's, waaronder Brabant, Oost-Nederland en Limburg, gewerkt aan samenwerkingsverbanden.

Toegankelijke publieke voorzieningen (gezondheid, onderwijs, bereikbaarheid)

Bij publieke voorzieningen en gezondheid, onderwijs en bereikbaarheid kijkt het kabinet ook met een regionaal perspectief. Dit vraagt om het bijeenbrengen van verschillende logica's en beleidsthema's.

Een belangrijke pijler hierin is het *gebiedsgerichte en integrale perspectief op gezondheid*. Gezondheidsachterstanden ontstaan vaak door een stapeling van en interactie tussen problemen op diverse leefgebieden. Gebiedsgerichte programma's zijn belangrijk in de aanpak van deze problemen. Met het Integraal Zorgakkoord is onder leiding van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gewerkt aan de totstandkoming van regiobeelden, regioplannen en het opzetten van een aanspreekbaar samenwerkingsverband in iedere (zorgkantoor-)regio.¹³ De volgende fase richt zich op het borgen, faciliteren, verbinden en regisseren van deze samenwerking in de regio, met de intentie om een aanvullend zorg- en welzijnsakkoord af te sluiten waarin samen met veldpartijen aanvullende afspraken worden gemaakt.¹⁴ In het Gezond en Actie Leven Akkoord is daarnaast afgesproken dat het ministerie van VWS het belang van gezondheid en de aanpak van gezondheidsachterstanden agendeert bij departementen en met een samenhangende beleidsagenda "Gezondheid in alle beleidsdomeinen" komt.¹⁵ Ook wordt gewerkt aan de relatie met regio's, met het professionaliseren van het Regionetwerk VWS, waarin teams van rijksambtenaren meedoen, -denken en -helpen bij het faciliteren van samenwerking in de regio en signalen/vraagstukken ophalen om deze te agenderen bij het ministerie.

Daarnaast is de *toegankelijkheid van gezondheidsvoorzieningen* een speerpunt van dit kabinet. Daarom werkt VWS aan afspraken over bekostiging van de spoedeisende hulp, acute verloskunde en intensive care, op basis van een beschikbaarheidsbijdrage; wordt ingezet op voldoende praktijkhoudende huisartsen met het verlagen van drempels voor startende praktijkhouders en werkt het ministerie aan het verbeteren van samenwerking tussen ziekenhuizen om streekziekenhuizen in zo volwaardig mogelijke vorm te behouden, om zo bij te dragen aan een gelijkwaardigere toegang tot zorg en ondersteuning.

¹³ zie www.dejuistezorgopdejuistestep.nl

¹⁴ Bekeken wordt of en hoe het aanvullend akkoord kan worden verbreed met elementen uit het GALA en WOZO.

¹⁵ De eerste contouren van deze agenda zijn op 13 december 2024 uw Kamer gedeeld (Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, 32793 nr 794). Bij de verdere uitwerking van deze aanpak worden naast gemeenten dan ook verschillende partijen, zoals sociale partners, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties betrokken.

Ook streeft het kabinet naar *kwalitatief goed, toegankelijk en doelmatig onderwijs in Nederland*. Door demografische ontwikkelingen staan deze waarden onder druk, met name in krimpregio's. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) werkt daarom aan het behoud van een passend onderwijsaanbod in alle regio's en werkt aan een beleidsbrief op het vervolgonderwijs, die in het eerste kwartaal van 2025 wordt gepresenteerd. Voor het funderend onderwijs is de bekostiging recent vereenvoudigd, zodat deze eenvoudiger en beter voorspelbaar is. Naast basisbekostiging is er voorwaardelijke aanvullende bekostiging, die regio-onafhankelijk is. Om het onderwijsaanbod in krimpgebieden te behouden, wordt de kleinescholentoeslag omgevormd naar een dunbevolktheidstoeslag en wordt het systeem van opheffingsnormen herzien. Voor het voortgezet onderwijs geldt dat geïsoleerde vestigingen aanvullende bekostiging krijgen.

Een andere fundamentele stap die we zetten is het werken aan *stabiele bekostiging voor het mbo, hogescholen en universiteiten*. Op dit moment ontvangen onderwijsinstellingen hun rijksbijdrage volledig (mbo) of voor een gedeelte (ho) op basis van het aantal studenten en afgegeven diploma's. Door deze systematiek kan de organiseerbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs in regio's die kampen met dalende studentaantallen op termijn onder druk komen staan. Het ministerie van OCW werkt samen met mbo, hogescholen en universiteiten aan een stabiele bekostiging, zodat zij bij dalende studentenaantallen een goed onderwijsaanbod op peil kunnen houden, in het bijzonder opleidingen die voor de regio vitaal zijn. Cruciale opleidingen worden ondersteund met krimp-middelen (180 miljoen, voor mbo/hbo).

Daarnaast werkt OCW aan diverse *concrete onderwijsopgaven die specifieke regio's raken*. Bijvoorbeeld met integratie van de kennisketen (wo, hbo en mbo), en duurzame investeringen in onderzoek(sfaciliteiten) gericht op de specifieke behoeften van de regio. Zo wordt ook gewerkt aan het beter aansluiten van de Nederlandse diploma's op instellingen vlak over de grens, zodat jongeren hun vervolgstudies in de regio kunnen doen en daarmee behouden blijven voor de grensregio's. Een ander voorbeeld is dat het ministerie van OCW werkt aan een wetsvoorstel om meer balans te brengen in de internationalisering van het hoger onderwijs. In deze wetgeving wordt expliciet aandacht besteed aan de positie van kwetsbare regio's en de verankering daarvan in beleid. De Kamer wordt hierover in januari per brief geïnformeerd.

Tot slot zetten we ook betekenisvolle stappen in het werken aan *bereikbaarheid* in alle regio's. Daarvoor werkt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan een verbreding van de eigen beleidslogica: focusverschuiving van de grootste doorstromingsknelpunten naar logica waarin bereikbaarheid centraal staat (van maatschappelijk-economische vitale voorzieningen). Het ministerie verkent mogelijkheden om bereikbaarheidsdoelen op te stellen en informeert de Tweede Kamer hier begin 2025 over. Hierbij worden burgers, regio's, medeoverheden en collega-departementen betrokken. Ook worden feiten verzameld over de huidige bereikbaarheid van voorzieningen, vindt een burgerraadpleging plaats, een nulmeting en effectmeting, en worden gebiedscasussen onderzocht.

Leefbaarheid (wonen en energie, cultuur, veiligheid)

Het werken aan leefbaarheid is een essentieel onderdeel van de inzet van het rijk om regio's te ontwikkelen. Een centrale pijler van deze inzet is het nationale programma NOVEX, waarin departementen (onder leiding van VRO) en regio's *gebiedsgericht samenwerken* aan woningbouw, ruimtelijke economische ontwikkeling, bereikbaarheid en mobiliteit, leefbaarheid van stad, industrie en landelijk gebied (openbare ruimte, groen, water en natuur) en energietransitie. Alle resultaten van programma NOVEX landen in de directe leefomgeving van bewoners, ondernemers en werkenden. Het rijk werkt samen met alle provincies om via regie consistentie in de ruimtelijke ordening te bereiken. In 16 gebieden in Nederland zijn de fysieke opgaven van rijk en regio zo complex gestapeld dat rijk en regio via gezamenlijke regie tot planvorming en uitvoering komen.¹⁶ Hier worden, op basis van Ontwikkelperspectieven en Uitvoeringsagenda's, Regionale Investeringsagenda's door rijk en regio opgesteld. Alle overheden werken van meet af aan samen in een NOVEX-gebied aan programmering, planning en financiering ten behoeve van de uitvoering van de opgaven tussen nu en de komende 10 á 15 jaar. Hierbij worden stakeholders uit de regio tijdig betrokken.¹⁷

Gelijktijdig stelt het kabinet op onder coördinatie van de minister van VRO een nieuwe Nationale Omgevingsvisie op, het voorontwerp Nota Ruimte. Deze geeft een integraal beeld van de toekomstige inrichting van de fysieke leefomgeving van ons land in 2030, 2050 en 2100. De Nota Ruimte geeft straks mede richting aan regionale ruimtelijke ontwikkeling, passend bij lokale kwaliteiten, kansen en opgaven. Dat gebeurt aan de hand van vier strategieën: Vitaliseren, Initiëren, Stimuleren en Accommoderen. In de Nota Ruimte worden deze strategieën verder uitgewerkt. Voor Elke regio telt zijn vooral Vitaliseren en Initiëren relevant. Vitaliseren is gericht op behoud en versterking van een prettige, gezonde en leefbare omgeving, met voldoende voorzieningen en opvangen van autonome bevolkingsgroei. Initiëren is gericht op onderscheidende ruimtelijk-economische ontwikkelingen die op termijn kunnen bijdragen aan een grotere verstedelijkingsopgave in die regio's.

Het ministerie van VRO stuurt samen met provincies en gemeenten, marktpartijen en corporaties op de uitvoering van de woondeals en ondersteunt bij de uitvoering. Daarnaast wordt het financiële instrumentarium voor woningbouwbeleid aangepast in lijn met de uitkomsten van Elke Regio Telt. Een groot deel van de financiële middelen is voor een zogeheten realisatiestimulans. De realisatiestimulans zal naar verwachting goed passen bij gemeenten met kleine kernen. Uitgangspunt is een eenvoudige financiële regeling per gerealiseerde betaalbare woning worden zonder eisen aan het aantal woningen per project, met minimale administratieve lasten. Aanvullend op de realisatiestimulans zet het rijk in op locatie specifieke uitdagingen, zoals met het voorzetten van de woningbouwimpuls en het gebiedsbudget.

¹⁶ Van de 16 bestaande NOVEX gebieden zijn er vier waar doelen van Brede Welvaart en doelen van Elke Regio Telt (ERT) concreet worden nagestreefd. Namelijk: ERT Limburg Zuid en Midden en NOVEX-gebied Zuid-Limburg; ERT Zuid-Oost Friesland en NOVEX-gebied Lelystad; ERT Zuid- en Oost-Drenthe en NOVEX-gebied Groningen Assen; ERT Zeeuws Vlaanderen en NOVEX-gebied North Sea Port District

¹⁷ De programma's ERT, NOVEX en Regiodeals werken hierbij inhoudelijk samen en versterken elkaar door kansen, ook op gebied van financiering, in samenhang en samenloop te verkennen en te realiseren.

Het ministerie van KGG heeft in 2023 met het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) een strategisch langetermijnplan opgesteld voor het energiesysteem in Nederland in 2050. Samen met het ministerie van VRO, de koepels van de medeoverheden en netbeheerders werkt het ministerie van KGG n.a.v. het NPE aan nieuwe interbestuurlijke afspraken voor het energiesysteem. Deze afspraken gaan over de opgave die gerealiseerd dient te worden, hoe we belemmeringen in de uitvoering opschalen en over de manier waarop we als overheden onderling samenwerken. Hierbij wordt rekening gehouden met regionale verschillen en de reeds bestaande samenwerkingen tussen rijk en regio en binnen regio's. Deze afspraken worden binnenkort verwacht en zullen daarna gezamenlijk verder worden uitgewerkt.

Daarnaast versterken we de leefbaarheid in alle Nederlands regio's door te werken aan de *stimulering van cultuur en media in heel Nederland*. Het ministerie van OCW neemt hierin het voortouw, door aandacht te geven aan regionale spreiding binnen de basisinfrastructuur en bij de rijkscultuurfondsen. Voor de periode 2025-2028 is geografische spreiding opgenomen als een van de hoofdcriteria voor de basisinfrastructuur. Er zijn vier nieuwe cultuurregio's erkend, waarmee het totaal op negentien komt, om regionale samenwerking en kennisuitwisseling te bevorderen. Samen met gemeenten, provincies en cultuurregio's wordt gewerkt aan cultuurconvenanten voor 2025-2028, waarin gezamenlijke afspraken worden vastgelegd over gesubsidieerde instellingen en gedeelde ambities. Daarnaast zet OCW zich in voor de versterking van lokale omroepen en wordt met de nieuwe bibliotheekwet beoogd dat iedere inwoner binnen redelijke afstand toegang heeft tot een volwaardige bibliotheek. Via het NOVEX-traject werkt OCW daarnaast samen met provincies aan het behouden, benutten en versterken van cultureel erfgoed in heel Nederland, onder andere met het programma Erfgoed Deal voor initiatieven uit regio's om erfgoed in te zetten voor actuele opgaven zoals klimaatadaptatie, natuurverbetering en energietransitie. OCW zet in op ruimtelijk ontwerp en ontwerpend onderzoek. Met het Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp (ARO) is meerdere jaren ervaring opgedaan met de inzet van ruimtelijk ontwerp bij de maatschappelijke opgaven. Hierbij is onder andere aandacht voor opgaven op de lokale en regionale schaal. In de directe leefomgeving zullen de concrete oplossingen immers landen en worden zij ook het meest gevoeld. Ontwerpend onderzoek kan bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Voor regionale leefbaarheid is daarnaast de *regionale veiligheid* een belangrijk perspectief. Met het programma Preventie met Gezag zet het ministerie van JenV in op het voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen met criminaliteit in aanraking komen, daarin terecht komen, daar verder in afglijden of doorgroeien. Het uitgangspunt is om in te zetten in de gebieden met (relatief) grote omvang en ernst van de problematiek. Omdat criminaliteit niet ophoudt bij de grenzen van grootstedelijke gebieden en het niet vanzelfsprekend is dat (relatief) kleinere gemeenten meeliften op de investeringen en ontwikkelingen in centrumgemeenten is deze aanpak in 2024 uitgebreid. Er zijn twintig gemeenten met soortgelijke problematiek incidenteel toegevoegd aan het programma.¹⁸ Geleerde lessen en

¹⁸ Deze gemeenten krijgen gedurende maximaal drie jaar, met maximaal €500.000 per jaar per gemeente, de mogelijkheid om (meer) focus aan te brengen en impact te maken in de lokale preventieve aanpak

beschikbare aanpakken worden vervolgens voor alle gemeenten in Nederland beschikbaar en bereikbaar gemaakt. Daarnaast speelt de behoefte aan meer politiecapaciteit in heel Nederland. Daarom hebben de vorige kabinetten de operationele formatie van de politie fors uitgebreid, de operationele formatie zal de komende jaren groeien en in 2029 ongeveer 4700 fte hoger zijn dan in 2017.¹⁹ De politie zet in op werving en behoudt van medewerkers met de nieuwe ontwikkelde arbeidsmarktstrategie. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe sterkteverdeelsystematiek voor operationele formatie over de regionale eenheden. In het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie is afgesproken dat de nieuwe sterkteverdeelsystematiek gebruikt zal worden voor toekomstige capaciteitsuitbreidingen, en niet voor een herverdeling van de huidige capaciteit.

Werken aan samenhang

Verandering van de rijksbrede beleids- en investeringslogica vindt niet van vandaag op morgen plaats en vraagt naast concrete maatregelen een cyclisch proces met periodieke reflectie. Het is een doorlopende zoektocht naar wanneer regionale verschillen goed of niet goed zijn, wanneer het rijk hier wel of geen invloed op kan uitoefenen en wanneer het gerechtvaardigd is om in algemeen beleid ongelijke gevallen ongelijk te behandelen. Hier zet het kabinet zich de afgelopen en komende jaren in samenwerking met regio's vol voor in, want elke regio telt.

Zowel de genoemde regio's, als medeoverheden in bredere zin, doen een beroep op het rijk om meer samenhang in beleid aan te brengen. Zoals hiervoor beschreven zetten we daar al enige tijd op in. We maken daarbij gebruik van een gedegen (feitelijke) kennisbasis, waar alle regio's van Nederland kunnen profiteren. Te denken valt aan de Regionale Monitor Brede Welvaart en met onderzoek door departementen naar regionale ontwikkeling van brede welvaart. Ook werken we actief aan kennisuitwisseling tussen de regio's en het rijk, bijvoorbeeld door ontmoetingen te organiseren.

Een essentieel onderdeel hierbij is de organisatie en borging van feedbackloops, uit regio's en de praktijk naar het rijk en departementen. Departementen organiseren deze feedbackloops zelf bij beleidsontwikkeling en geven hier aandacht aan binnen lopende gebiedsgerichte aanpakken. Hier zijn verschillende instrumenten behulpzaam bij, zoals het Beleidskompas en de daaraan gekoppelde Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) en de grenseffectentoets.

Het kabinet onderschrijft het belang van deze beweging en BZK stimuleert de inzet hierop. Goede interbestuurlijke samenwerking en bestuurlijke slagkracht van medeoverheden zijn namelijk fundamentele van onze democratische rechtstaat. Departementen zoeken de samenwerking op om beleid op elkaar af te stemmen en verdiepen zich samen met de partners uit de regio's. Zo ontwikkelen we onze rijksbrede beleids- en investeringslogica stapsgewijs door.

4. Vervolg en hoe we uw Kamer informeren

¹⁹ Begroting en Beheerplan Politie 2025-2029. Ter achtergrond: Rutte III heeft de operationele formatie van de politie met zo'n 2400 fte uitgebreid. Rutte IV heeft daar nog in totaal zo'n 1600 fte aan toegevoegd, waarvan de grootste uitbreiding de 700 fte agenten voor de wijk vanuit de middelen voor de Motie Hermans.

Datum
20 december 2024
Onze referentie
2024-0000972494

Op dit moment werken we samen met de regio's aan de plannen voor de regio. In de eerste maanden van 2025 zal hier ook een bestuurlijke bijeenkomst over worden georganiseerd, die de start vormt van het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Met het oog op de opgehaalde opgaven vervullen met name de bewindspersonen van OCW, VWS, VRO, JenV, I&W, EZ, KGG en LVVN hierin een kernrol, samen met een coördinerende verantwoordelijkheid voor BZK. Overige departementen sluiten nadien aan indien er bij de ontwikkeling van regionale plannen sprake mocht zijn van opgaven op hun beleidsterrein. Daarbij blijven we uiteraard kritisch kijken naar onze eigen werkwijze en mogelijke belemmeringen van het rijk om regio's hun kansen en krachten te laten benutten. Omdat elke regio telt.

Mijn streven is om uw Kamer in de tweede helft van 2025 over de voortgang te informeren.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

Bijlage 1. Nadere uitwerking: plan voor de regio tussen regio's en rijk

Gezamenlijk tussen regio en rijk wordt in 11 regio's gewerkt aan de totstandkoming en uitvoering het 'plan voor de regio', waarin de overkoepelende doelstellingen van het programma (kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving, duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau, kansrijke toekomst voor inwoners) centraal staan.

Het plan voor de regio vormt daarmee het toekomstbeeld voor de lange termijn, met hieraan gekoppeld een vierjaarlijkse uitvoeringsagenda. Het plan wordt door regio en rijk opgesteld vanaf de start van het programma en is de basis voor de uitvoeringsagenda. Hierin worden de probleemanalyse, opgaven en kansen voor de komende 20 jaar beschreven, de regionale doorvertaling van de te behalen doelstellingen (op basis van de drie overkoepelende doelstellingen die centraal staan in het programma) en hoe deze te behalen, de al bestaande inzet hierop vanuit regio en rijk en wat daarin mist.

In het plan voor de regio wordt een uitwerking van de (regionale) governance opgenomen en van de benodigde wensen voor de betrokkenheid en inzet van het rijk hierbij. Regio en rijk beschrijven de aanpak waarin activiteiten gekoppeld worden aan resultaten en doelen gericht op het realiseren van bovengenoemd plan voor de regio: de wijze waarop voortgang gemeten en gemonitord wordt; de organisatie van het programma, inclusief eventuele financiering vanuit de regio en het rijk. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hetgeen al bestaat. Deze agenda wordt eens per vier jaar bijgesteld.

Het Plan voor de regio	De Uitvoeringsagenda
Het plan voor de regio dient als basis voor de uitwerking van de gebiedsgerichte inzet per 4 jaar in de komende twintig jaar. 1. Introductie. Inleiding en achtergrond. 2. Probleemanalyse huidige situatie en opgaven. Analyse van regionale uitgangssituatie en belangrijkste opgaven om uit de relatieve achterstandssituatie te kunnen komen. 3. Huidige inzet en handelingsperspectief. Regionaal beeld van huidige inzet en wat hierin mist om uit de achterstandspositie te kunnen komen. Met mogelijkheden voor regionale inzet met activiteiten en interventies, relaterend aan de probleemanalyse. 4. Organisatie. Beschrijving van organisatie en sturing per regio (bv. apart, of aansluitend bij staande samenwerking resp. benutting bestaande overlegstructuren), betrokkenheid doelgroepen en partijen, planning op hoofdlijnen. Inclusief benodigde behoeften voor betrokkenheid en inzet van het rijk.	De uitvoeringsagenda concretiseert de inzet qua activiteiten en interventies in de regio, voor de komende vier jaar. 1. Introductie. Inleiding en achtergrond. 2. Aanpak met beschrijving: activiteiten, verbinding aan verwacht effect op doelen, integraliteit in opgave, welke inzetten/bijdrages worden verwacht van alle betrokken partijen, concrete resultaten, hoe inwoners worden betrokken. 3. Monitoring. Over hoe de aanpak wordt gemonitord en getoetst. 4. Organisatie. Met beschrijving: organisatie en afstemming rondom realisatie (mensen en middelen), vormgeving regionale samenwerking. En hoe zowel de procesmiddelen als de middelen voor de uitvoering van de agenda's worden besteed.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 januari 2025
Agendapunt	: 3
Onderwerp	: Project Servicepunt Techniek (SPT)
Portefeuillehouder	: De heer M. Boumans

Voorstel:

Kennisnemen van het project Servicepunt Techniek. Voor dit project wordt een bijdrage van € 147.824,-- uit de provinciale gebiedsopgave middelen gevraagd.

Toelichting

Continueren van het project Servicepunt Techniek (SPT) tot inbedding mogelijk is binnen het Regionaal Werkcentrum of het Rijksprogramma "Aanvalsplan Techniek/De Gouden Poort". Deze inbedding is gewenst om zo een stuk versnippering in de dienstverlening tegen te gaan. Deze opdracht lag ook onder het vorige plan. Echter de ontwikkelingen binnen het RWC en ook de ontwikkelingen rondom het Aanvalsplan Techniek zijn momenteel nog niet op het punt dat het SPT daar geborgd kan worden. De activiteiten zoals ontplooid vanuit het SPT vragen echter om continuïteit. Dit is de reden om opnieuw een aanvraag te doen voor een bijdrage.

Gezien de looptijd van het project: januari 2025 t/m december 2026 kunnen hiervoor de nog beschikbare gebiedsopgave middelen voor worden ingezet.

Conclusie rapport van bevindingen thematafel

De thematafel heeft in het overleg van 4 november jl. de volgende punten van aandacht meegegeven

- Zorg dat versnippering zo veel mogelijk wordt tegengegaan
- Zorg voor voldoende spreiding in activiteiten binnen de regio
- Zorg voor een goede borging
- Sluit aan op de landelijke netwerken

Deze punten zijn verwerkt in het projectplan. Dit heeft geleid tot een positief advies aan de Board om in te stemmen met de gevraagde middelen.

Vanuit de thematafel wordt meegegeven dat wanneer het project eerder dan de einddatum in het projectplan op gaat in bijvoorbeeld het RWC, het project voortijdig wordt afgerond.

Advies Achterhoek Board

De Board is op 9 januari akkoord gegaan met het project.

Procedure: Thematafel; december 2024 Board: januari 2025	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Projectaanvraag en rapport van bevindingen Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
--	--	--	--

Nadere informatie bij:
Wilma Stortelder

Tel.nr.: (0314) 32 12 42

Fantastisch dat u een project aanmeldt voor de Achterhoek Visie 2030. Om te beoordelen of het project past binnen de visie, vragen wij u dit formulier volledig in te vullen. U kunt het ingevulde formulier sturen naar de betreffende programmaregisseur, die zal daarna zo spoedig mogelijk contact met u opnemen.

Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel I

Projecten dienen te voldoen aan de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (te vinden op www.8rhk.nl/beschikking)

1 Naam project	Service Punt Techniek Achterhoek/ Liemers (SPT)
2 Primaire Thematafel	Onderwijs en Arbeidsmarkt
3 Aanvrager (dit moet een rechtspersoon zijn)	VNO-NCW Midden
4 Looptijd (startdatum en einddatum vermelden)	1 januari 2025- 31 december 2026
5 Doel van het project (Korte omschrijving van hetgeen je wilt bereiken met dit project)	

Wat is het Servicepunt Techniek Achterhoek-Liemers?

Het Servicepunt Techniek Achterhoek Liemers bestaat sinds 2018 en heeft als doel vraaggericht activiteiten in te zetten die zorgen voor minder versnippering, het begeleiden, omscholen en matchen van werkzoekenden via SPT partners of andere organisaties en het verbinden hiervan.

De partners in het SPT zijn:

- VNO/NCW (penvoerder)
- Branche verenigingen; Koninklijke Metaal Unie, FME, Techniek Nederland, Bouwend Nederland
- O&O fondsen; OOM, A+O Metaalektro, Wij Techniek
- Vakbonden; FNV, De Unie en de CNV
- SBB
- WSPA en WSP Midden Gelderland
- UWV
- Regionale Gemeenten
- 8RHK
- Graafschap College
- AT Techniekopleidingen, IW en Bouwmensen

Het SPT is een kennisnetwerk van waaruit partijen met elkaar in contact gebracht worden en mogelijkheden worden gedeeld. Daarbij is het SPT er voor werkgevers in de technische branche die personeel nodig hebben of juist (tijdelijk) te veel personeel hebben. Ook kunnen werkgevers hier terecht met vraagstukken over scholing/ontwikkeling van medewerkers.

Het SPT is er ook voor werkzoekende, werkenden en werkgevers die in subsidie land door de bomen het bos niet meer zien. De samenwerkingspartners bieden een plek voor werkzoekenden die een nieuwe baan willen vinden in de Maakindustrie, Metaal, Installatie of Bouw&Infra branche. Voor deze werkzoekenden worden verbindingen gelegd voor zij instromen, oriënteren op het werken in de techniek. En, worden werknemers die zich verder willen ontwikkelen in de techniek of willen overstappen naar een andere techniekbranche in contact gebracht met deskundige adviseurs. Het SPT biedt praktische ondersteuning aan werknemers en werkzoekenden om zelf regie te nemen op hun loopbaan.

Subsidie regio Achterhoek en Gelders Vakmanschap 2022-2024

Met inzet van de subsidies van de regio Achterhoek en van Gelders Vakmanschap (OOM en A+O Metalektro) heeft het Servicepunt techniek Achterhoek Liemers (SPT) de afgelopen 3 jaar de doelen voor zij-instroom en LLO opleidingen gerealiseerd.

Realisatie 2022-2024

	Plaatsingen/ bemiddelingen 2022-2023	Jan 2024- 1 okt 2024 (*1)	Totaal 2022-1 okt 2024
Van werk naar werk	40 plaatsingen	9 plaatsingen, nog 12 in begeleiding	49 plaatsingen
Van werkloosheid naar werk	40 plaatsingen	4 plaatsingen nog 8 in begeleiding	44 plaatsingen
Uitval voorkomen	15 bemiddelingen	14 plaatsingen nog 3 in begeleiding	29 plaatsingen
Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	151 bemiddelingen	NNB	151 bemiddelingen
Statushouders	22 plaatsingen	NNB	22 plaatsingen
Leren van elkaar sessies	6 sessies	7 sessies	13 sessies

*) Getoonde resultaten zijn van arbeidsmarktcoach RvA. Hier zijn nog niet de resultaten van de overige werkgroepleden in meegenomen.

Daarnaast hebben we een goed werkbare structuur gevonden, waarin alle partners binnen de technische branche in de regio met elkaar verbonden zijn. De werkgroep – met een brede vertegenwoordiging- organiseert actiegericht activiteiten voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. En, binnen de stuurgroep zitten de publieke en private partners aan tafel en daar wordt de vertaling gemaakt van welke acties nodig zijn om landelijke programma's in te vlechten naar regionale invulling.

Waarom een nieuwe subsidieaanvraag?

In de subsidieaanvraag voor de periode 2022-2024 was verder opgenomen dat in de projectperiode het gedachtengoed achter het SPT geborgd diende te worden in de regionale samenwerking en de leerervaringen van het SPT ingebracht worden in de regio Achterhoek om te bouwen aan structurele brede regionale samenwerking onderwijs en arbeidsmarkt. Deze doelstelling is nog niet gerealiseerd en de verwachting is dat om dit bereiken een verlenging van de projectperiode 2025-2026 nodig is.

Levenlang ontwikkelen is de afgelopen jaren een belangrijk thema gebleven waar ook landelijke overheden en op landelijke niveau vanuit de sociale partners programma's op geschreven worden. Deze ontwikkelingen bij publieke en private organisaties en samenwerkingsverbanden lopen niet gelijk en zijn vaak niet met elkaar verbonden. Dat maakt zicht krijgen op wat er gaande is, samenwerken en gelijktijdig optrekken in de regio complex. Regionale samenwerking van alle partners aan tafel van het SPT is gerealiseerd, maar in de loop van 2025 en 2026 moet op tafel komen hoe de samenwerking optimaal geborgd kan worden zodat werkzoekenden, werkenden en werkgevers daar profijt van hebben.

Met deze subsidieaanvraag willen we ten eerste de succesvol ingezette route in de afgelopen 3 jaar door het SPT continueren.

Daarnaast is de doelstelling borging gedachtengoed en inbedding in regionale samenwerking nog niet afgerond en willen we met de inzet van de projectcoördinator en de verbinder de vertaling bewerkstelligen van hoe in de regio uitvoering kan worden geven aan het aanvalsplan Techniek met de Gouden Poort en de verbinding met de inrichting van het Regionale Werkcentrum Achterhoek in de loop van 2025. Met de subsidie willen we verder bereiken dat de genoemde bewegingen goed op elkaar aansluiten en werkzoekenden, werkenden en werkgevers met scholings- en werkvragen ervaren dat zij door één loket geholpen worden.

Om borging van het SPT te realiseren zal er een verkenning worden ingezet naar onderstaande mogelijkheden:

- Koppeling/borging binnen het RWC Achterhoek
- Borging als zelfstandige organisatie
- Borging met subsidie vanuit bijv. een aanvalsplan Techniek/De Gouden Poort

Tenslotte wil het SPT als verbinder verbindinglijnen inzichtelijk maken en tot stand brengen tussen de verschillende netwerken in de techniekbranches zoals; Aanvalsplan Techniek, Regionaal Werkcentrum Achterhoek, HC-NL netwerk, STO-Kwadraat, vak en bedrijfstakopleiders, LLO, etc

6 Projectbeschrijving

(Beschrijf kort welke activiteiten je tijdens dit project gaat uitvoeren. Voeg eventueel een uitgebreid projectplan als bijlage toe)

Het SPT Achterhoek-Liemers bestaat uit een stuurgroep, coördinator en een werkgroep.

In de stuurgroep zijn vertegenwoordigd; Gelders Vakmanschap (Metaalunie en FNV), VNO NCW Midden, WSPA, 8HRK ambassadeurs, Graafschap College, Liemerse Ambassade, AT Techniekopleiding (namens Bouwmensen, IW en Graafschap Werkt)

De coördinator is tevens projectleider van Gelders Vakmanschap,

En de werkgroep bestaat uit; WSPA en WSP Midden Gelderland, IW Achterhoek Rivierenland, AT Techniekopleidingen, Graafschap College, Leerwerkloket/ Opijver, Wij-Techniek, S-BB en Gelders Vakmanschap (agendalid VNO-NCW midden, Grensland College, A+O metaalektro)

- Er wordt jaarlijks een activiteitenplan opgesteld (activiteitenplan 2024 als bijlage toegevoegd). Hierin staan activiteiten met als doel;
 - Organiseren van oriëntatiemogelijkheden voor werkzoekenden
 - Realiseren van zij-instroom in de techniek door oa inzetten op 'Niet afwijzen maar doorverwijzen'
 - Uitval voorkomen
 - Informeren over scholingsmogelijkheden en financiële regelingen van Opijver en de technische O&O fondsen aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers
 - Organiseren van inspiratiesessies, informatiebijeenkomsten voor werkzoekenden en werkgevers over gezamenlijk georganiseerde werk-leer en instroomscholingstrajecten en thema's zoals leercultuur.
- De werkgroep komt 8 keer en de stuurgroep komt 4-5 keer per jaar bijéén.
- Per kwartaal wordt een rapportage van de activiteiten en realisatie opgemaakt.
- Programma's en activiteiten die het SPT raken en door anderen worden georganiseerd worden in kaart gebracht en waar mogelijk aan elkaar verbonden.

7 Beoogde resultaten

(Kort en concreet vermelden, moeten meetbaar zijn)

Doelen 2025-2026

	Plaatsingen/ bemiddelingen	Wie is eigenaar van de doelstelling?
Van werk naar werk	24 plaatsingen	arbeidsmarktcoach
Van werkloosheid naar werk	12 plaatsingen	arbeidsmarktcoach
Uitval voorkomen	28 plaatsingen	arbeidsmarktcoach
Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	200 bemiddelingen	Opleidingsbedrijven
Statushouders/ Nieuwkomers	25 plaatsingen	arbeidsmarktcoach
Leren van elkaar sessies	12 sessies	werkgroep

Met betrekking tot de borging van het SPT zal eind 2026 een rapportage worden opgeleverd met daarin opgenomen de conclusies over de tussentijds uitgebrachte adviezen en gezette stappen in de verbinding om de samenwerking tussen het RWC Achterhoek en de Gouden Poort van het aanvalsplan Techniek te realiseren.

8 Bijdrage aan Achterhoek Visie 2030

- a. Aan welke doelen van de Visie 2030 levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 1**)?
(betreffende doelen uit bijlage 1 vermelden!)

Doel 1 Achterhoek Visie => Onderwijs & Arbeidsmarkt

Door SPT zijn wij nog beter in staat als Regio om de effectiviteit en efficiency te bewerkstelligen van de onderlinge samenwerking van de partijen. Dit zorgt ervoor dat de verschillen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (nu arbeidsmarkttekorten) beter op elkaar afgestemd worden. Voor de meeste bedrijven en ook werkzoekenden is de (regionale) arbeidsmarkt verre van transparant. SPT heeft door het laten werken van haar netwerk wel de mogelijkheid om die noodzakelijke transparantie te leveren. Werkzoekenden doorverwijzen naar werkloketten, in contact brengen met de arbeidsmarktcoaches/werkgroepleden. Voor bedrijven geldt veelal hetzelfde door hen eveneens in contact te brengen met arbeidsmarktcoaches/werkgroepleden. Ook spelen de partners onderwijsinstellingen (zowel publiek als privaat) hierin een rol door ontbrekende kennis/kunde en/of vaardigheden bij te brengen. Dat kan op uiteenlopende manieren, waarvoor regulier veelal geen bekostiging is. Juist hiervoor vragen wij een ondersteuning aan!

Subdoelstelling:

- Breed gekwalificeerde Regio; vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen. Het huidige aanbod sluit onvoldoende aan bij de huidige en toekomstige vraag van de arbeidsmarkt.
- Slimme productieve Regio; slim werken krijgt vorm door medewerkers te ondersteunen door Leven Lang Ontwikkelen.

- b. Aan welke springplanken en resultaten van de Regio Deal Achterhoek II 'Hoger Springen, Krachtiger Landen' levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 2**)?

(betreffende resultaten uit bijlage 2 vermelden!)

- Springplank data gedreven Achterhoek, Inclusieve arbeidsmarkt, Bestrijding arbeidsmarktkrapte en Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven:
 - Met zij-instroom ligt ook de focus op onbenut arbeidspotentieel en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
 - Kleinere MKB (zonder HR) ondersteunen bij inzet LLO instrumenten voor stimuleren leercultuur die geboden worden door de O&O fondsen en Op-IJver.

- De partners van het SPT informeren hun werkgevers over de uitvoeringspilot inkomensval.
- Door advisering over scholingsmogelijkheden van opleiders in de regio gefinancierd door Op-IJver en de technische O&O fondsen aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers wordt bijgedragen aan een toename van opleidingen op MBO en HBO niveau (Grensland College AD Engineering).
- Via het SPT worden de brancheverenigingen en O&O fondsen betrokken bij de regionale ontwikkelingen.

c. Aan welke SDG's (Sustainable Development Goals) levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 3**)? (betreffende SDG's uit bijlage 3 vermelden!)

Meld je initiatief ook aan bij Social Handprint Achterhoek! Via <https://socialhandprint.com/achterhoek/> (toelichting: zie bijlage 3).

d. Waaruit blijkt dat er draagvlak is bij de drie O's? Welke organisaties zijn betrokken bij het project?

Er is draagvlak. Door een krachtig samenspel van de 3 O's, binnen de gehele Regio Achterhoek/Liemers, die ook allemaal vertegenwoordigd zijn in het SPT zijn wij in staat om de discrepantie tussen vraag en aanbod te verminderen en te werken aan een betere afstemming.

e. Wat is de regionale impact van dit project?

In de organisatie en in de uitvoering zijn de 3 O's vertegenwoordigd. Het project heeft impact op werkenden, werkzoekenden en techniek werkgevers in de hele Achterhoek. En, heeft daarmee impact op het sociale en economisch vlak.

9 Totale kosten en financiering

Vul het 8RHK begrotingsformat (bijlage 4, apart Excelbestand) in en voeg deze bij. Deze maakt onderdeel uit van deze aanvraag!

(Vermeld onderstaand de gegevens uit het begrotingsformat, tabblad Totaaloverzicht, paarse regels)

Totale kosten (overnemen van tabblad)	€ 331.876,-
--	--------------------

Cofinanciering vanuit aanvrager en andere O's (overnemen van tabblad)	€ 184.052	+
Gevraagde subsidie (overnemen van tabblad)	€ 147.824	
Totale financiering	€ 331.876,-	

10 Communicatie

Op welke wijze en welke momenten wordt over het project gecommuniceerd?

Wanneer het project van start gaat, hoort op alle communicatie-uitingen die vanuit u uitgaan (website, drukwerk, bouwborden, etc.) het logo van de provincie Gelderland en het logo van 8RHK ambassadeurs te staan. Zie daarvoor deze [toolkit](#). Voor verdere afstemming over communicatie (inhoud en momenten) neemt u contact op via communicatie@8rhk.nl.

Voor de organisatie van activiteiten wordt gecommuniceerd via LinkedIn. Het servicepunt techniek heeft een eigen bedrijvenpagina. De landingspagina op internet hangt onder Opijver. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de communicatiekanalen van de partners, waaronder de nieuwsbrief van 8rhk ambassadeurs en inzet van social media campagnes via Gelders Vakmanschap. Er wordt geen communicatiebudget gevraagd en er is dan ook geen financiële ruimte voor commerciële advertenties en artikelen.

11 Mogelijke risico's en aandachtspunten

De situatie op de arbeidsmarkt kan wijzigen door onvoorziene omstandigheden.

Geen mogelijke instroomkandidaten meer te vinden.

Beoogde plannen opzet RWC en de inrichting Gouden Poort kunnen vertraging oplopen.

Het SPT heeft als werkgebied Achterhoek-Liemers. Deze aanvraag heeft betrekking op de Achterhoek. Voor de Liemers vindt een separaat cofinancieringstraject plaats. Voor de Liemers zal geen gebruik worden gemaakt van cofinancieringsmiddelen van de Achterhoek.

12 Is een Europese aanbesteding noodzakelijk?

(zie bijlage 5)

☐ Ja

☒ Nee

13 Is er sprake van staatssteun?

(zie bijlage 6)

☐ Ja

Geef onderstaand aan op basis van welke verordening geoorloofde staatssteun mogelijk is

☐ AGVV, artikel:

☐ LVV, artikel:

☐ DAEB

☐ De-minimis (indien van toepassing, vul dan de algemene de-minimisverklaring in (zie bijlage 6))

☒ Nee

14. Gegevens aanvrager

S.v.p. gegevens invullen in 'Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel II' (graag als apart document meesturen i.v.m. AVG regels).

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend.

Met de ondertekening van dit aanvraagformulier stemt u ermee in dat de informatie in dit aanvraagformulier openbaar is en dat het voor de uitvoering van onze werkzaamheden (beoordeling en besluitvorming)

noodzakelijk is dat de bijlagen gedeeld worden met personen die betrokken zijn bij de beoordeling van de aanvraag. Zie ook onze [privacyverklaring](#).

Plaats: Apeldoorn

Datum: 26 november 2024

Naam: Chris Lorist

Functie: Manager projecten

Paraaf:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Chris Lorist', is written over the 'Paraaf:' label.

BIJLAGEN

1. Doelen Achterhoek Visie 2030
2. Springplanken Regio Deal 'Hoger Springen, Krachtiger Landen
3. Sustainable Development Goals (SDG's)
4. 8RHK begrotingsformat (apart Excelbestand)
5. Aanbestedingsschema
6. Staatssteun, vrijstellingsgronden en de-minimis

Bijlage 1

Doelen Achterhoek Visie 2030

Onderwijs & Arbeidsmarkt

1. De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.
2. Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansengelijkheid is toegenomen.
4. Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerde arbeidskrachten.

Smart werken & Innovatie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.
2. De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.
3. Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.
4. De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.
5. De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.

Mobiliteit & Bereikbaarheid

1. De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.
2. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.
3. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.

Circulaire economie & Energietransitie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.
2. De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.
3. Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.
4. In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.
5. Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.

Wonen & Vastgoed

1. De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).
2. Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.
3. In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.
4. (Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.
5. Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.

Gezondste regio

1. Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.
2. De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.
3. Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.

Bijlage 2

Springplanken Regio Deal Achterhoek II, ‘Hoger Springen, Krachtiger Landen’

1. Springplank Gezondheid voorop

- Het ondersteunen van 2 tot 4 lokale initiatieven gericht op het van onderop anders organiseren, monitoren of financieren van ondersteuning en zorg;
- Het uitvoeren van innovatiepilots zoals ‘zorg op afstand’, met bijbehorende effectmeting op leefbaarheid en eigen regie;
- Het opzetten van een stimuleringsfonds voor projecten gericht op positieve gezondheid, preventie, leefstijl en sociale cohesie;
- Het inrichten van een Regionale digitale plek voor inwoners op het gebied van eigen regie en ouder worden;
- Het verder ontwikkelen van de integratie van Regionale data met een koppeling naar zorg, maatschappij en welzijn (Datagedreven Achterhoek).

2. Springplank Publieke mobiliteitsaanpak

- Het vormgeven en realiseren van een samenwerkingsstructuur waarin gemeenten, Regio, provincie en Rijk vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan het borgen van publieke mobiliteit;
- Integratie van vervoersvormen door bijvoorbeeld een gezamenlijke Governance, een mobiliteitscentrale en een integraal platform;
- Het verzamelen van data en deze gebruiken om te komen tot een soort dashboard/platform voor het inzichtelijk maken van verkeers- en mobiliteitsstromen (Datagedreven Achterhoek);
- Het uitbreiden van het Gaon-aanbod met 50 tot 100 deelfietsen en 10 tot 15 deelauto's;
- Het vergroten van het Gaon-netwerk met meer gebruikers en deelnemers (bedrijven en organisaties) onder meer door gedragsaanpak en marketingcampagnes;
- Het onderzoeken van een (grensoverschrijdend) MaaS-netwerk (Mobility As A Service);
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 6 mobiliteitshubs;
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 4 (grensoverschrijdende) fietsverbindingen.

3. Springplank Bouwen naar Achterhoekse identiteit

- Het starten van een Regionaal loket om bouwprojecten een eenduidige ingang te bieden en tot een snellere beoordeling van de kans te komen;
- Het verkennen van collectieve woonvormen, hiervoor start de Regio 2 tot 4 projecten op;
- Het vergunnen van 500 tot 750 woningen in kleine projecten en het versnellen van het proces hiervoor;
- Het uitbreiden van 30 tot 40 kernen met een ‘kleiner’ project waarin ook de leefbaarheid en sociale verbondenheid worden meegenomen.

4. Springplank Datagedreven Achterhoek

- Het ontwikkelen en coördineren van een 3O-data ecosysteem. Hierin is data toegankelijk voor de partners in de samenwerking, met lerende doe-netwerken. Bijvoorbeeld voor de ketensamenwerking in de zorg, het verder door ontwikkelen van slimme mobiliteit en het gebruik van reststromen;
- Het experimenteren met 2 tot 4 goed evalueerbare pilots ‘Self-Sovereign Identity’ (SSI) waarin enkele Achterhoekse 3O partners samen hun inwoners/leden/cliënten/klanten eigen regie over hun data hebben gegeven;
- Het starten van een Europese samenwerking in EDIH-verband (European Digital Innovation Hubs)..

5. Springplank Inclusieve arbeidsmarkt

- Het onbenut arbeidspotentieel is in beeld en er is een programma over hoe een groot deel van deze groep te bereiken en te activeren is;
- Het begeleiden van 300 tot 400 mensen van het onbenut arbeidspotentieel naar duurzaam werk;
- Het opzetten van een kenniscentrum inclusieve technologie. Binnen dit centrum ontsluiten we kennis, advisering en dienstverlening voor en door partners binnen de Achterhoek;
- Het uitvoeren van een programma (inclusief taaltraining) om asielzoekers en statushouders sneller inzetbaar te krijgen voor de arbeidsmarkt;
- De belemmeringen en blokkades die door werkgevers en werknemers worden ervaren rondom scholing en het aangaan van een duurzame match zijn in beeld gebracht;
- Er worden ten minste twee oplossingsstrategieën uitgewerkt, de strategieën dragen bij aan het vergroten van de arbeidsproductiviteit. De strategieën worden getoetst binnen ten minste 3 bedrijven. De ervaringen worden gedeeld met partners binnen en buiten de Regio.

6. Springplank Bestrijding arbeidsmarktkrapte

- De aanpak om inwoners te helpen bij hun loopbaanontwikkelingsvraagstuk is verder ontwikkeld, zowel vanuit human capital als vanuit inclusiviteit binnen het toekomstig RWC;
- Er is ingezet om de leercultuur bij MKB bedrijven te bevorderen;
- Ten opzichte van de afgelopen periode worden er 20% meer opleidingsvouchers van Opijver toegekend aan deelnemers richting of voor MBO 1, MBO 2 en HBO 5 niveau, waarbij de focus ligt op de tekortsectoren;
- Het verstrekken van 1.000 opleidingsvouchers;
- Het uitvoeren van pilots gericht op het behouden van medewerkers en pilots gericht op de wendbaarheid van werknemers en werkzoekenden voor de 3 kraptesectoren;
- Het opzetten van een stimuleringsprogramma voor leerlingen, studenten en zij-instromers gericht op het kiezen voor de krapte sectoren;
- Het Grensland College is bestendigd qua instroom en doorontwikkeld door het aanbieden van meer AD (Associate Degree) opleidingstrajecten;
- Er zijn verschillende sessies met Duitse partners gehouden om tot een gezamenlijke aanpak voor werken en leren aan beide zijden van de grens te verkennen.

7. Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

- Er is in kaart gebracht welke ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning bij innovatie-, arbeidsmarkt- en verduurzamingsvraagstukken en hoe zij bij kunnen dragen aan maatschappelijke transitie;
- Het open innovatiesysteem is verder versterkt voor de juiste doelgroepen in het brede MKB;
- 100 tot 120 bedrijven worden gestimuleerd om sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence verder te implementeren, rekening houdend met bestaand aanbod;
- Het organiseren van voldoende capaciteit van verbinders om samenwerking, ontwikkeling en innovatie op de transitie aan te jagen;
- Het op eigen benen laten staan van de innovatiecentra die strak aansluiten op de behoeften van de ondernemers;
- Het vestigingsklimaat in de Achterhoek is verbeterd;
- Het investeren in capaciteit (netwerkmakelaar) over de grens. Deze makelaar verbindt Nederlandse en Duitse ondernemers, organisaties en initiatieven met elkaar. Naast Kreis Bocholt is dit ook met andere Duitse grensgemeenten gedaan.

8. Springplank Biobased Achterhoek

- Ingezet wordt op het realiseren van een vezelketen met 500 hectare vezelteelt;
- Het ontwikkelen van kennis- en leerprogramma's met onderwijs, ondernemers en overheden die actoren stimuleren hun bestaande werkwijze, opdrachtgeverschap en bedrijfsvoering aan te passen;
- Het uitvoeren van 3 tot 6 innovatieprojecten;

- Het vergroten van bewustwording, kennis en inzicht bij particulieren, gemeenten, woningcorporaties en bedrijven door innovaties, voorbeeldprojecten, kenniskringen en publiekscampagnes;
- Het uitvoeren van een sociaaleconomische verkenning om inzicht te krijgen welke activiteiten kansrijk zijn en wat daarvoor nodig is;
- Het ontwikkelen van nieuwe bestaansmodellen, verdienmodellen en biobased (woning)bouwconcepten die middels het toepassen van kennis van nieuwe teelten die bijdragen aan biodiversiteit, groenblauwe-dooradering, natuur, klimaat en landschappelijke kwaliteit.

9. Springplank Innovatieve woningbouw

- Het starten van een innovatiecentrum voor innovatieve en duurzame woningbouw, waar onderwijs, de markt, corporaties en gemeenten samen de volgende stap kunnen zetten;
- 60 tot 70 Achterhoekse partijen hebben elkaar gevonden in trajecten rond het stimuleren van innovatie in de bouw;
- Het vergunnen van nieuwbouwplannen, doel is 30% innovatieve woningbouw in 2026;
- Het bouwen van 75 tot 150 woningen (in verschillende betaalbaarheidscategorieën) in voorbeeldprojecten die dienen als best practices in de woningbouw en helpen innovatie in bouw en proces te versnellen;
- Het opstarten van 6 tot 8 innovatieprojecten met kruisbestuivingen tussen verschillende sectoren.

10. Springplank Slimme energiegemeenschappen

- Het maken en doorvoeren van een aanpak met verduurzamingsmaatregelen voor 5 tot 10 bedrijventerreinen en 150 tot 200 bedrijven;
- Het uitvoeren van 2 tot 4 (deel)experimenten met lokale, collectieve oplossingen;
- De samenhang en regie in de energieketen versterken bij het aanpakken van de actuele vraagstukken en daarbij actief delen van kennis;
- Het ontwikkelen van scenario's voor een integrale benadering van energiegemeenschappen, waarvan 1 tot 2 (onderdelen hiervan) daadwerkelijk worden gerealiseerd. Gedacht wordt onder meer aan een energiegemeenschap met oplossingen voor delen van (virtuele) capaciteit om de onbalans in duurzame energieproductie en consumptie aan te pakken, waarvoor ruimte in regelgeving nodig is. Dit gaat om oplossingen voor 'wetcongestie';
- Het maken van concrete handelingsperspectieven voor energiebesparing en (gezamenlijk) gebruik van lokaal opgewekte duurzame energie voor inwoners, bedrijven en bedrijvenparken;
- Het verkennen van grensoverschrijdende energiegemeenschappen om opwek, opslag en gebruik over en weer te optimaliseren.

11. Springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen

- Het ondersteunen van 3-6 boerenexperimenten met kennis, waarvan resultaten benut zijn voor handelingsperspectieven en oplossingsrichtingen voor overheden, kenniskringen en onderwijs;
- Het ontwikkelen van een vernieuwend instrumentarium voor de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers en gebiedsgerichte aanpak;
- Het inzetten op meerdere lerende netwerken met kennissessies en praktijkbijeenkomsten (zo mogelijk in samenwerking met andere (experimenteer-)Regio's);
- Het ontwikkelen van werkbare (onderdelen van) oplossingen voor de transitie naar klimaatneutrale bedrijfsvoering melkveehouderij, door natuurinclusieve landbouw, technische oplossingen of aanpassing van dier en voeding;
- Het geven van oplossingsrichtingen voor het verduurzamen van de mineralenkringloop voor een gezonde bodem met een Achterhoekse bouwplan (zoals onderzoek nitraat, waterkwaliteit, droogte, bodemverbetering en biodiversiteit).

Bijlage 3

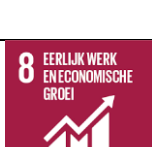
Sustainable Development Goals (SDG's)

Meld je initiatief ook aan bij Social Handprint Achterhoek! Via <https://socialhandprint.com/achterhoek/>

De Social Handprint Achterhoek is hét platform voor alle initiatieven in de Achterhoek op het gebied van brede welvaart en de Sustainable Development Goals (ook wel SDG's of Duurzame Ontwikkelingsdoelen genoemd). Met de Social Handprint kan je de positieve impact van jouw project op de samenleving zichtbaar maken en de maatschappelijke waarde die dat oplevert met betrekking tot de 17 Sustainable Development Goals.

Regio Achterhoek is in 2021 aangewezen als eerste SDG-regio in Nederland. Met de Social Handprint stimuleert en faciliteert de Achterhoek alle initiatieven in de regio die met SDG's (willen) werken, om gebruik te maken van de Social Handprint. Via de door Social Handprint ontwikkelde tools krijgen niet alleen de initiatieven zelf, maar ook de regio als geheel een beter beeld van de maatschappelijke meerwaarde die we met elkaar in de regio bewerkstelligen. Bovendien kunnen initiatieven via de Social Handprint met elkaar in contact komen, van elkaar leren en ook aanspraak maken op andere impulsen die via de website in de toekomst ter beschikking worden gesteld.

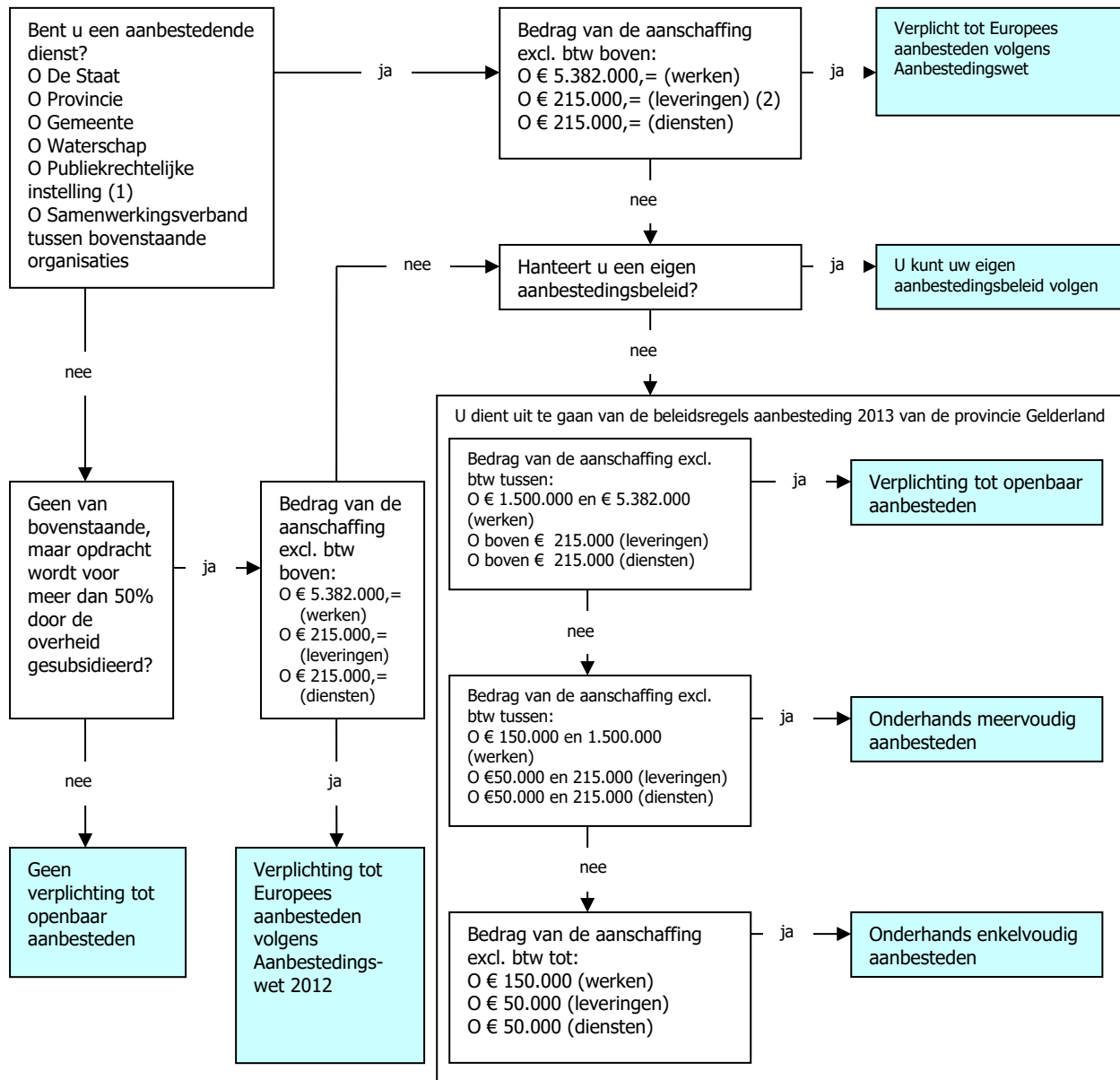
In de Achterhoek Visie 2030 zijn vijf overkoepelende SDG's opgenomen en per thematafel nog specifieke SDG's. Hieronder staan de SDG's die in de Achterhoek Visie 2030 zijn opgenomen.

	Gezondheidszorg voor iedereen (Gezondste Regio)		Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen (Onderwijs & Arbeidsmarkt)
	Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen (Onderwijs & Arbeidsmarkt)		Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam (overkoepelend, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Wonen & Vastgoed, Gezondste Regio)
	Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen (Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed)		Duurzame consumptie en productie (overkoepelend, Smart Werken & Innovatie, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed)
	Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen (overkoepelend, Onderwijs & Arbeidsmarkt, Smart werken & Innovatie, Gezondste Regio)		Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit (Ruimtelijke opgave)
	Infrastructuur voor duurzame industrialisatie (overkoepelend, Smart werken & Innovatie, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie)		Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken (overkoepelend en voor alle thema's)

Bijlage 5

Aanbestedingsschema

Het onderstaande schema is bedoeld als ondersteuning en er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De drempelbedragen kunnen jaarlijks wijzigen en er kunnen zich altijd uitzonderlijke situaties voordoen waarin dit schema niet voorziet. Voor specifieke informatie en actuele bedragen kunt u terecht op www.europadecentraal.nl.

Bijlage 6

Staatssteun, vrijstellingsgronden en de-minimis

Staatssteun en vrijstellingsgronden

Meer informatie over staatssteun is te vinden op de website van Europa Decentraal:

[Europa Decentraal - staatssteun](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/>

De-minimis

Meer informatie over de-minimis is te vinden op de website van Europa Decentraal:

[Europa Decentraal - de-minimis](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/vrijstellingsmogelijkheden/de-minimis/>

De algemene **de-minimisverklaring** treft u hier aan:

[Europa Decentraal - Verklaring de-minimis](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

https://europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2024/06/78744_EZK_de-minimisverklaring_Algemeen_TG.pdf

Rapport van bevindingen Projecten Achterhoek Visie 2030

1.	Naam project:	Continueren Servicepunt Techniek (SPT)	
2.	Betrokken Thematafel(s):	Onderwijs en Arbeidsmarkt	
3.	Doel/effect van het project:	Overbruggingsperiode voor het continueren van de activiteiten van het SPT t.b.v. borging van deze activiteiten onder het Regionaal Werkcentrum en/of het Aanvalsplan techniek met de Gouden Poort wordt na gestreefd. Het projectplan wat 31 december 2024 eindigt werd destijds opgesteld met de vraag voor overbruggingsmiddelen totdat er in de regio Achterhoek een structuur voor ontschotte samenwerking zou staan. De verwachting was dat dit binnen twee jaar er zou zijn. Dit neemt echter langer in beslag dan voorzien. De ontwikkelingen voor een Regionaal Werkcentrum (RWC) zijn daarbij gekomen. Momenteel staat het toekomstig RWC op het punt uitgerold te gaan worden. Het SPT borgen binnen deze organisatie zoals nu voorligt is op dit moment nog een stap te ver. Daarmee komt de organisatie opnieuw met een verzoek voor tijdelijke middelen. In de periode die uitgevraagd wordt zal gekeken worden of het kan/moet gaan landen in het RWC of dat het op andere wijze geborgd en gecontinueerd moet worden. Core business van het SPT is: -Terugdringen van voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers die een ondersteuningsvraag hebben t.b.v. subsidies op het vlak van LLO, Zij-instroom en oriëntatie op werken in techniek. Het SPT beperkt zich tot sector Metaal, Maakindustrie, Installatie en Bouw&Infra. Daarnaast is het een netwerk waarbinnen kennis gedeeld wordt.	
4.	Looptijd van het project: (start- en einddatum)	01-01-2025 t/m 31-12-2026	
5.	Toetsingscriteria waaraan de aanvraag moet voldoen:		
	Criterium	Voldoet	Toelichting
	Het project levert een substantiële bijdrage aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030:	JA	(aantallen bereikt en te bereiken zie aanvraagformulier).
	Aan welke streefwaarden van de Achterhoek Visie 2030 wordt een bijdrage geleverd?	Onderwijs & Arbeidsmarkt Subdoelstelling: Breed gekwalificeerde Regio; vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen. Het huidige aanbod sluit onvoldoende aan bij de huidige en toekomstige vraag van de arbeidsmarkt. Slimme productieve Regio; slim werken krijgt vorm door medewerkers te ondersteunen door Leven Lang Ontwikkelen.	

		Door SPT zijn wij nog beter in staat als Regio om de effectiviteit en efficiency te bewerkstelligen van de onderlinge samenwerking van de partijen. Terugdringen arbeidsmarktkrapte sector Techniek, door betere afstemming vraag en aanbod. Het netwerk van het SPT levert een bijdrage aan bevorderen van transparantie op het gebied van O en A voor werknemers, werkzoekenden en werkgevers.	
		Binnen het SPT wordt 3O samengewerkt. Daarbij zijn de O en O fondsen vertegenwoordigd in het SPT.	
	Er is voldoende draagvlak bij de drie O's voor het project:	JA	
	Het project heeft voldoende regionale impact:	JA	De cijfers van de afgelopen aanvraag laten een groot bereik zien. De huidige aanpak zet dit voort en streeft borging in binnen staande organisaties in de regio na.
	De begroting is sluitend:	JA	
6.	Wordt er een bijdrage vanuit de Regio Deal Achterhoek gevraagd?	Nee, er wordt gevraagd het bedrag beschikbaar te stellen vanuit de Gebiedsopgave middelen. De resultaten worden wel meegenomen bij de rapportage van de nieuwe Regiodeal Springplank bestrijding arbeidsmarktkrapte.	
	Zo ja, voor welke springplank?		
	Aan welke resultaten uit het convenant Regio Deal Achterhoek II draagt het project bij?	Ontschotte samenwerking en Leercultuur. Bestrijding Arbeidsmarktkrapte. De aanpak om inwoners te helpen bij hun loopbaanontwikkelingsvraagstuk is verder ontwikkeld, zowel vanuit human capital als vanuit inclusiviteit binnen het toekomstig RWC Het opzetten van een stimuleringsprogramma voor leerlingen, studenten en zij-instromers gericht op het kiezen voor de krapte sectoren Het uitvoeren van pilots gericht op het behouden van medewerkers en pilots gericht op de wendbaarheid van werknemers en werkzoekenden voor de 3 kraptesectoren Bevorderen Leercultuur MKB.	
7.	Opmerkingen vanuit subsidieadviseur		
	n.v.t.		
8.	Afstemming met andere Thematafel(s):		
9.	Bevindingen Thematafel		
	<i>Besluit:</i> instemmen met het voorstel met vermelding dat als het project eerder op gaat in bijvoorbeeld het RWC de overige middelen terugvloeien.		

Besproken in Thematafel:	12 december 2024
Datum:	16 december 2024

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 januari 2025
Agendapunt	: 4
Onderwerp	: 8rhk ambassadeurs supporting partner Tech.Land
Portefeuillehouder	: De heer J. Bengevoord

Voorstel

1. 8rhk ambassadeurs als supporting partner deel laten nemen in het Tech.Land programma.
2. Kennis nemen dat er een Regio Deal aanvraag wordt voorbereid om onze rol als supporting partner handen en voeten te geven.

Toelichting

TECH.LAND - Een transnationaal technologisch ecosysteem voor de Euregio en Europa.

1. Context en uitdaging:

De regio Noord-Westfalen (inclusief Münsterland en Emscher-Lippe), Oost-Nederland (provincies Gelderland en Overijssel) hebben te maken met nationale en internationale concurrentie. Deze concurrentie betreft de economische ontwikkeling en de toegang tot geschoolde arbeidskrachten en investeringen, waarbij vooral grotere nationale metropolen en speciale ontwikkelingsgebieden sterke concurrenten zijn.

2. Het antwoord op deze uitdagingen - TECH.LAND:

Het TECH.LAND-programma is opgezet om deze uitdagingen actief aan te gaan. Het biedt een uniek kader voor een transnationaal technologisch ecosysteem in de Euregio met verbinding naar Europa. De belangrijkste onderwerpen van het programma zijn batterijonderzoek, waterstoftechnologieën, circulaire economie, gezondheid en medische technologie (Health & MedTech), evenals geavanceerde productie en robotica. Andere onderwerpen zoals ChipTech en AgroTech worden niet expliciet uitgesloten.

3. Transversale onderwerpen:

Naast de belangrijkste technologiegebieden zijn er verbindende transversale onderwerpen die van centraal belang zijn voor het succes van TECH.LAND. Deze omvatten onder andere:

- Digitalisering en dataproductie,
- stimulering van start-ups en scale-ups,
- werving en behoud van talent,
- ontwikkeling en uitbreiding van infrastructuur,
- politieke belangenbehartiging en
- juridische kwesties.

Hierbij wordt nauw samengewerkt met alle tech.land partners zoals onder andere universiteiten of Euregio's. Er zullen geen parallelle structuren ontstaan.

4. Gemeenschappelijke visie van de partners:

Alle deelnemers - uit het bedrijfsleven, de wetenschap en publieke instellingen - streven een gemeenschappelijke visie na. Het overkoepelende doel van het TECH.LAND-programma is om de regio zichtbaarder te maken als internationaal aantrekkelijke technologielocatie.

Dit moet worden bereikt door:

- het aantrekken van nationale en internationale specialisten
- het bevorderen van nationale en internationale zakelijke relaties
- het aantrekken van private en publieke investeringen op nationaal en internationaal niveau
- en het verbeteren van de toegang tot nationale en Europese financiering.

5. Welke ondersteuning bieden supporting TECH.LAND partners:

De supporting partners van het TECH.LAND programma dragen bij aan het succes van het programma door verschillende maatregelen. Ze ondersteunen elkaar en zijn actief betrokken bij de uitvoering van het programma. Dit wordt bereikt door:

- Een coöperatieve mentaliteit en een sterke bereidheid om samen te werken
- inzet en bereidheid om ideeën en projecten uit te voeren
- de ontwikkeling van projecten en nieuwe ideeën
- toegang tot lokale, regionale en nationale netwerken
- politieke contacten
- menselijke en/of financiële middelen
- evenals door marketing en sociale media-activiteiten die de TECH.LAND mentaliteit promoten.

6. Conclusie:

TECH.LAND biedt een unieke kans om de regio Achterhoek verder te versterken als centrum van innovatie en technologie en om de regio internationaal competitiever te maken. De nauwe samenwerking tussen partners uit verschillende sectoren en de strategische focus op toekomstige technologieën biedt een groot potentieel voor de regio en daarbuiten.

7. Hoe worden we supporting partner

Vanuit de tech.land kant is aangegeven de Achterhoek graag als supporting partner te ontvangen. Bij een positief besluit van het algemeen bestuur zal de samenwerking tijdens een pers- en fotomoment worden bevestigd.

8. Vervolgstappen

- a) Tijdens de Tech.Land partnermeeting in mei 2025 zal officieel bekend worden gemaakt dat 8rhk ambassadeurs supporting partner zijn (Pers- en fotomoment). Datum volgt.
- b) Om concreet invulling te geven aan ons partnerschap willen we een Regio Deal aanvraag voorbereiden om een aanjager Tech.Land voor de Achterhoek in te kunnen zetten. Deze aanvraag zal de gebruikelijk weg lopen.

Procedure: DB d.d.:	Vervolgactie: Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: neutraal Personeel: nee
Nadere informatie bij: Alexandra Arens		Tel.nr.: 06-12204624	

Verslag Algemeen Bestuur

Datum 18-12-2024
Tijd 10:00 - 11:30
Locatie Via teams
Voorzitter Mark Boumans

1 **Opening en mededelingen**

M. van der Tas wordt vervangen door A. Peppelman. A. Peppelman laat weten dat M. van der Tas iedereen bedankt voor de fijne samenwerking.
H. de Vries is afwezig.

M. Boumans meldt dat van M. Zemelink voorzitter Thematafel Gezondste Regio en E. Bomers het bericht is ontvangen dat na een sollicitatieronde de zorgorganisaties O. van Dijk voordragen voor de Achterhoek Board. O. van Dijk zal in maart 2025 voor benoeming worden voorgedragen in de Achterhoek Raad.

Het algemeen bestuur is niet verbaast, wel verwondert en constateert dat met deze voordracht wederom een bekend gezicht terugkeert in de bestuurlijke samenwerking. Dit bevestigt dat de kring van betrokkenen groter moet worden. Dat roept ook de vraag op of we het beschikbare potentieel voldoende benutten.

M. Boumans ziet het als een opdracht voor komende jaar om de kring van betrokkenen te vergroten en nieuw bloed in positie te brengen. **Actie allen**

J. van Donk zal een woordvoeringlijn formuleren voor vragen die mogelijk komen in maart. **Actie J. van Donk**

Desgevraagd geeft M. Boumans aan dat Boardleden voor 4 jaar benoemd worden met de mogelijkheid van een tweede termijn. Op dit moment zitten naast hem 3 leden vanaf het begin in de Board. Voor hen loopt de tweede termijn in september 2026 af. Voor de voorzitter geldt geen termijn, dat is gekoppeld aan de rol van voorzitter van Regio Achterhoek.

2 **Lobby**

J. van Donk licht de stand van zaken rondom Elke Regio Telt toe. Komende vrijdag ligt de Kamerbrief als het goed is in de ministerraad. Het commissiedebat hierover is op 5 februari.

Belangrijk zijn de twee sporen in het actieplan (een levend document). Enerzijds het spoor van de investeringslogica die via de VNG en gemeenten loopt. En anderzijds de aanpak van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). De Achterhoek is één van de elf regio's. Het is een programma met een regioplan voor de komende 20 jaar, waarbij elke vier jaar de uitvoeringsagenda wordt bijgesteld. Er zijn buiten de jaarlijkse procesmiddelen van 200 tot 300K nog geen grote financiële bedragen aan het programma gekoppeld.

Begin 2025 moeten we het proces oplijnen voor het regioplan, dit is ook afgesproken in de Board. De uitvoering start in 2026.

Verder is op dit moment het ministerie van OCW aan de Achterhoek gekoppeld.

Als Achterhoek hebben we meer aan I&W of VRO als je kijkt naar de investeringslogica. Daar staat nu een lobby op.
Alle gremia worden in het proces zo veel als mogelijk meegenomen. Door de twee sporen is dit best complex.

A. Peppelman vraagt om het zo lean en mean mogelijk te houden.

M. Maasdam constateert dat de uitwerking van het Rijk maar beperkt antwoord geeft op wat bedoeld was met het Rapport. Met name aan het tweede spoor is belangrijk, maar er is (nog) geen geld.

J. van Oostrum vraagt aandacht voor het intensiveren van de contacten met de Tweede Kamerleden. Naast de ambtelijke contacten. De Tweede Kamer wordt steeds dominanter. Dit geldt voor de gehele lobby.

A. Stapelkamp constateert dat veiligheid ineens genoemd wordt. Ook grens wordt nadrukkelijk genoemd. Daar liggen kansen. Hij is benieuwd naar de kansen die verzilverd kunnen worden.

J. van Donk antwoordt dat ERT een instrument is om onze doelen te bereiken. De Visie 2030 blijft leidend. Dus we proberen zoveel mogelijk lean en mean aan te sluiten. Het ministerie van BZK gelooft echt in ERT, maar is ook zoekende hoe dit vorm te geven. Ook de Tweede Kamer omarmt ERT. Er lijken steeds meer departementen aan te sluiten. We worden steeds vaker benaderd. De geldstromen vragen nog wel aandacht.

J. van Oostrum geeft mee dat ERT op de langere termijn gericht is. Dus echt anders dan de Regio Deal. Binnen ERT moeten we dan ook vooral op de grote lijn en hoofdzaken inzetten.

M. Boumans meldt dat hij contacten heeft met de ander 10 regio's (Friesland is opgeknipt in twee regio's). De verschillen zijn groot. Hij is waakzaam om vanuit kracht te blijven inzetten. Verder een oproep om AB-leden en andere bestuurders in te zetten voor de lobby. **Actie J. van Donk**

3 Opdracht aan accountant (2025-2026)

Het algemeen bestuur stemt in met het voorstel om RA12 Registeraccountants te benoemen als accountant voor een periode van 2 jaren (boekjaren 2025-2026) met een mogelijke verlenging van nogmaals twee jaar.

4 Algemeen Plafondbesluit 2025 en 1e wijziging Verordening controle financieel beheer en organisatie 2023

Het algemeen bestuur stelt het Algemeen plafondbesluit 2025 en het wijzigingsbesluit en de eerste wijziging van de Verordening controle financieel beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023 vast.

Bij de besluiten worden gepubliceerd in het Blad gemeenschappelijke regeling.

5 Eerste uitwerking besparingsopties (mondeling)

L. Dennenberg licht kort toe dat de uitwerking voortkomt uit de ingebrachte zienswijzen bij de begroting 2025. Het dagelijks bestuur heeft aangegeven met besparingsopties te komen. Daarnaast is er nog opgave om de begroting structureel sluitend te krijgen.

Als eerste stap is er een financiële doorrekening gemaakt. Hieruit blijkt dat er circa 10% (ongeveer 350.000 euro) bespaart moet worden om geen verhoging van de inwonerbijdrage te krijgen en de begroting structureel sluitend te krijgen. Als er geen loonindex mag worden doorberekend dan neemt het te besparen bedrag met 125.000 euro toe.

In de verdere uitwerking worden vier kijkrichtingen uitgewerkt:

Meer, minder, beter en anders. We willen komen tot twee scenario's; besparen en inkomstenverhoging. De omvang van de besparing leidt hoogstwaarschijnlijk tot een takendiscussie.

De inhoudelijke discussie volgt begin volgende jaar.

In januari is een gesprek gepland met de controllers.

In februari/maart ligt er een voorstel om mee te nemen in de Kadernota.

A. Stapelkamp vraagt op de bijdrage van het Rijk voor ERT ingezet kan worden. L. Dennenberg antwoordt dat dit kan, maar dat de omvang nog onduidelijk is. Indien het gaat om langjarige bijdrage zou dit mogelijk als structurele inkomsten kunnen worden meegenomen. Wel dient er rekening mee gehouden te worden dat voor deze bijdrage ook extra/ andere werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden

M. Boumans geeft aan dat het tijd is om de inhoudelijke discussie te voeren wat de Regio wel of niet doet. Ook met de provincie.

J. Bengevoerd vult aan dat hij zich richt op de inkomstenverhoging en H. de Vries op de besparing. Hij zal een eerste overzicht delen.

L. Dennenberg geeft aan dat de besparingsscenario's in de kadernota uiteindelijk moeten landen in de Begroting 2026 e.v. Een takendiscussie zal dus in 2025 gestart moeten worden.

6 Herijking opdracht en werkbudget stuurgroep Ruimtelijke Perspectief Achterhoek

Het algemeen bestuur stemt in het werkbudget voor de stuurgroep RPA van € 25.000.

7 Project Agro Innovatiemakelaar 2025-2027

Het algemeen bestuur neemt kennis van het project Agro Innovatiemakelaar 2025-2027.

8 Terugblik op college tweedaagse (mondeling)

Het algemeen bestuur kijkt positief terug op de tweedaagse. Inhoudelijk prima programma, goede sfeer en positief voor de verbinding. A. Stapelkamp geeft mee vaker naar Duitsland te willen.

M. Boumans stelt voor om de volgende tweedaagse na de verkiezingen in 2026 te organiseren. Eind 2026/begin 2027. Ook gelet op het VNG congres in september 2026 en EWRC in oktober.

Het algemeen bestuur kan hierin meegaan maar vindt het wel belangrijk al eerder met de nieuwe colleges een (mid)dag te organiseren. Het heeft veel meerwaarde elkaar goed te leren kennen. Idee kan zijn de Zwarte Cross in 2026. Mogelijk ook in 2025 toch een (mid)dag organiseren. **Actie W. Stortelder**

9 Verslag van de vergadering van 6 november 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

10 Rondvraag en belangrijke data

A. Stapelkamp meldt dat er op 14 februari een Bestuurlijke netwerkdag grensoverschrijdende samenwerking is. Georganiseerd door de VNG in Doetinchem.
J. Bengevoord vult aan dat het een mooi programma is en roept op om te komen.
Verder constateert hij dat er best veel mensen bij VNG International werken die een link hebben met de Achterhoek. Dat kunnen we benutten. **Actie M. Boumans**
A. Stapelkamp wijst op de aanpak van Zeeland om zeeuwse borrels in het land te organiseren. Wellicht ook idee om dat als Achterhoek te doen.

20 december afsluitende bijeenkomst eerste Leaderperiode met gedeputeerde H. Zoet (A. Stapelkamp, W. Pelgrom en A. Schutten)

9 januari nieuwjaarsborrel met medewerkers en algemeen bestuur (De Steck 16.00-17.30 uur)

30 januari Vijfde congres Achterhoek Monitor (10.00 - 13.00 uur De Storm). Met Jan Rotmans.

30 januari Aansluitend aan congres voor specifieke groep uit grensregio's:
Kennistract bijeenkomst Regio's aan de grens (BZK en Achterhoek samen)

5 februari: Commissiedebat Regio en Grensoverschrijdende Samenwerking

12 februari: Bestuurlijke netwerkdag grensoverschrijdende samenwerking (VNG in Doetinchem)

Q1 2025: Werkbezoek minister Uitermark mbt Elke Regio Telt en spreiding
Rijkswerkgelegenheid

11 juni 2025 (voorlopig): Lentefestival

Vastgesteld d.d. 29 januari 2025

drs. L. Dennenberg,
Interim secretaris/directeur

mr. M. Boumans MBA MPM,
voorzitter